

Največji slovenski dnevnik - v Zedinjenih državah
Velja za vse leto \$4.00
Za pol leta \$2.50

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The Largest Slovenian Daily in the United States
Issued Every Day Except Sundays and Legal Holidays
75,000 Readers

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 247. - ŠTEV. 247.

NEW YORK, TUESDAY, OCTOBER 21, 1919. - TOREK, 21. OKTOBRA, 1919.

VOLUME XXVII. - LETNIK XXVII.

INDUSTRIJALNA KONFERENCA

ZASTOPNIKI DELAVSTVA NA INDUSTRIJALNI KONFERENCI ZAHTEVAJO HITRE AKCIJE, A DEBODAJALCI SE POMIŠLJAJO GLEDE PRIZNANJA UNIJE. - VELIK RAZDOR MED TREMI SKUPINAMI.

Washington, D. C., 20. oktobra. - Z izjavo, da je delavstvo dalo vse koncesije, ki jih je nameravalo dati in da bo od sedaj naprej nasprotovalo vsakemu nadaljnjemu zavlačevanju, so se danes člani delavske skupine na industrijalni konferenci pripravili na boj, da izsilijo uveljavljanje pravila, ki bo omejevalo govorniki čas na deset minut.

Prepričani so, da je konferenca poslovala tekom dveh tednov ne da bi kaj dosegla.

Splošni odbor konference izjavlja sicer, da je precej napredoval v pogajanjih glede vprašanja o kolektivnem pogajanju, kojega rešitev bi zadovoljila tako delo kot kapital in splošno občinstvo, je vendar resnica, da so zastopniki dela in kapitala v tem odboru tako bistveno narazen kot so bili prej. Nakratko rečeno, ne more odbor priti do soglasja glede nobene stvari in prav posebno ne glede priznanja unije. Delodajalci nečejo ničesar slišati o tem. Zastopniki dela, ki imajo za seboj tudi zastopnike splošne javnosti, pa nečejo ničesar popustiti.

Stališče delodajalcev je pojasnil danes Mr. N. W. Alexander, ravnatelj sveta narodne industrijalne konference ter prvogovornik skupine delodajalcev. - V tem svojem ugotovilo izjavlja, da ne bo skupina delodajalcev pristala v nobeni določbi, ki bi omejevala popolno prostost delodajalcev, da poslujejo z unijami in njih zastopniki na svoj lastni način. Prav posebno pa izjavlja, da se ne bodo delodajalci dežele želeli vezaniti od katerekoli izjave te konference, ki bi izrecno ne priznavala njih separatnih pravic.

Člani delavske skupine so takoj po objavi tega ugotovila izjavili, da skušajo delodajalci razbiti konferenco in da hočejo s to svojo izjavo pripraviti javnost na ta svoj čin.

V ugotovilo Alexandra se glasi:

Glavna točka celoga položaja je naslednja: Ali naj delodajalec v slučaju nasprotij z delavci je prisiljen pogajati se za uravnavo z osebami, ki niso v njegovi službi?

To je glavna točka spora med skupinami delodajalcev ter delavstvom. Številnim ljudem se zdi ta spor malenkosten. Celo skupina, ki predstavlja na konferenci javnost, očitno ne spoznava, da je to vprašanje bistvenega pomena ter poziva vsled tega skupino delodajalcev naj spfjeje zahteve delavske skupine, da bo mogoče doseči skupno akcijo konference.

Kako bistveno je to vprašanje, je razvidno iz vstrajnosti, s katero se držita skupini delodajalcev in dela podobnih tozadevnih določb, ki so vsebovane v resoluciji, tikajoči se kolektivnega pogajanja.

Delodajalci zahtevajo zase pravico, da se smejo svobodno pogajati s zastopniki uslužbencev ali delavskih unij, če se jim zdi to primerno, dočim zahtevajo zastopniki dela, da je treba priznati njih pravico do pogajanja v vsakem slučaju, kjer pride do sporov med organiziranim delom in kapitalom.

Eden izmed delavskih voditeljev na konferenci je izjavil, da ne bo delo zahtevalo od konference niti ene nadaljne stvari, če bo dobilo tozadevno koncesijo.

Vse kaže, da so prišli zastopniki dela na konferenco izključno v namenu, da pridobijo pravico, potem katere bi se morali delodajalci po veli deželi pogajati v slučaju spora izključno z njimi.

Vsak potujoči delegat, vsak agitator in človek, ki trdi, da je delavski voditelj, naj bi dobil s tem pravico pogajati se z delodajalci ne le glede plač in ur, temveč tudi vseh drugih stvari, tikajočih se dela, kakorhitro bi dobil od delavcev tozadevno dovoljenje.

Delodajalci so trdni v svojem sklepu, da ne bodo dovolili ničesar slibnega.

Mogoče bodo pristali v zahtevo delavske skupine, tikajoče se kolektivnega pogajanja, vendar pa se ne bodo smatrali obveznim niti v slučaju, da pristanejo v tako zahtevo.

Po celi deželi je na tisoče naprav. Prav posebno pa majhnih, ki ne smejo privoliti v kolektivno pogajanje in hočejo imeti posla izključno le s svojimi uslužbenci. To je glavna točka nesporazuma med delavci in delodajalci. Vsaka nadaljna koncesija od strani delodajalcev v tem oziru je nemogoča.

Čeprav je dala delodajalska skupina zraza svojemu mnenju v Alexandrovem ugotovilo, je sklenil večeraj generalni odbor industrijalne konference, da bo pustil na stran vsa druga vprašanja ter se ustal šele v soboto.

Zastopniki delavcev so nato sklenili, da bodo pospešili razmotrivanje konference ter so storili to radi neštevilnih brzojav, ki so jih dobili iz vseh delov dežele, v katerih so jih člani pesameznih delavskih organizacij pozivali, naj pospešijo delo konference ter pridejo do definitivnega zaključka.

KRALJ ALPONZ V PARIZU. potovanje iz Španske v Pariz je trajalo 25 ur. Ni imel posebnega vlaka in njegov privatni voz je španski kralj Alfonz je dospel iz prikopljen, močnemu ekspres-senka iz Madrida ob enajstih nemu vlaku.

zjutraj, da napravi oficijelen Na španski meji je čakal na obisk v francoski republiki. Kralj španski poslanik v Parizu, Spremljal ga je le marki Tor-De Leon, ki ga je nato spremlil do meje, kjer mu je predal svojo kraljevo korozijsko mojster in Pariza.

WILSON BO PREKICAL VOJNO PROHIBICIJO

Predsednik bo razveljavil vojno prohibicijo, kakorhitro bo mirovna pogodba odobrena.

Washington, D. C., 20. okt. - Predsednik Wilson bo prekical vojno-časno prohibicijo v trenutku, ko bo dobil obvestilo, da je postavno upravičen storiti to. To je mogoče ugotoviti avtoritativno na podlagi informacij, katere je bilo mogoče dobiti danes.

Če bo uresničena napoved administracijskih krogov, da bo mirovna pogodba z Nemčijo odobrena do dne 5. novembra, je po vsem mogoče, da bo prodaja pišave dovoljena nekako od srede novembra naprej pa do uveljavljanja ustavne prohibicije dne 16. januarja 1920.

Datum razveljavljanja vojne prohibicije pa je negotov, kajti zvezni generalni pravdnik in državni tajnik morata do onega časa rešiti se nekaj zelo natančnih zadev.

Splošno se domneva, da končanje odobrenje mirovne pogodbe na formalen način vojno ter dovoljenje razveljavljanja vojne prohibicije, vendar pa izjavljajo nekateri voditelji suhačev, da je na vrsti še mirovna pogodba z Avstrijo in da se ne more proglasiti mirovnega stanja, dokler ne bo sklenjena in odobrena tudi mirovna pogodba z Avstrijo. V splošnem se vzame nikdo za resno, čeprav hočejo napraviti suhač iz tega veliko vprašanje.

Nadaljno vprašanje, ki se tiče datuma razveljavljanja, je to, če se bo razveljavljanje izvršilo takoj po odobrenju pogodbe od strani senata Združenih držav ali potem, ko bo ratifikacijski dokument predložen v Parizu. Državni tajnik Lansing je dal izraza svojemu mnenju, da ni mogoče ničesar storiti, dokler ne bo ratifikacijski dokument deponiran v Parizu. To bi pomenilo, da bi se razveljavljanje vojne prohibicije zavleklo za deset dni po odobrenju mirovne pogodbe od strani senata.

ZBOROVANJE 5 NARODOV

V Atlantic City, je bila otvorjena velika konferenca, na kateri je zastopanih pet narodov.

Atlantic City, N. J., 20. okt. - Komisije iz Anglije, Francije, Italije in Belgije so se zbrale danes tukaj, ko je bila otvorjena danes zjutraj mednarodna trgovska konferenca, ki bo skušala najti rešitev trgovskih problemov, ki obstajajo v kreditih in izmenjavi vrednosti med Ameriko ter različnimi evropskimi narodi.

Zastopniki evropskih narodov so dali izraza svojemu puanju, da bo mogoče odstraniti ekonomske razmere, ki so po njih mnenju preprečevale maksimalno produkcijo do sedanjega časa. Vsi so prepričani, da bo konferenca v stanu rešiti na zadovoljiv način številna važna industrijalna in finančna vprašanja, s katerimi se mora pečati.

Glavno zanimanje se je osredotočevalo danes na angleški podkomitej za finance in kredit, ki se je sestel z ameriškim podkomitejem istega značaja. Določeni pa so bili še nadaljni sestanki. Francoski in ameriški delegati bodo razpravljali o položaju, tikajočem se premoga, kovin, kemikalij in živil. Belgijski in italijanski delegati pa bodo razpravljali z Amerikanci o vprašanjih živil dobave

SMRT ANGL. ASTORJA ARMADA TROCKEGA JE OBKOLJENA

V Londonu je umrl baron Astor, katerega je gnala želja po plemiškem naslovu v Anglijo.

London, Anglija, 20. oktobra. Telo barona Astorja, ki je umrl v soboto na srčni kapi, je ležalo danes na domu njegovega sina in dediča, Waldorf Astorja, na St. James's Square.

Čeprav je bil pokojni baron bolan od časa naprej, ko je imel lansko leto špansko influenco, je prišla njegova smrt vendar povsem nepričakovano. Še v petek se je izprehajal po parku svoje vile. Umrl pa je v soboto zjutraj.

Pogreb se bo vršil v Londonu. Truplo bo upepeljeno soglasno z željo pokojnega barona.

Baron Astor, ki je bil prejje William Waldorf Astor, predno se je preselil v Anglijo, je postal naturaliziran angleški podanik leta 1890. Leta 1916 ga je kralj Julij V. imenoval baronom in sicer raditega, ker je veliko prispeval k različnim vojnijskim skladom.

V Ameriki je bil skrajno neprijatelj in to raditega, ker je pustil svoje ameriško državljanstvo ter postal angleški podanik izključno v namenu, da postane nekoga dne plemič. Svoje "plemstvo" si je kupil z denarjem in tudi vsi pametni Angličani so se mu pomilovalno smejali tega prezirali, kjerkoli so ga mogli.

KANADA IN PROHIBICIJA.

Toronto, Canada, 20. oktobra. Usoda konservativne provincialne vlade in s tem tudi usoda temperenčne postave za Ontario, ki je napravila to provinco za suho od septembra 1916 naprej, bo določena danes pri splošnih volitvah.

Vlada bo vedela za izid volitev še predno bo napočel drugi dan, a izid volitev glede suše bo postal znan šele v nekaterih dneh, kajti uradniki so dobili navodila, naj preštejejo najprvo glasove, ki se tičejo zastopstva v zakonodaji.

Skoro tristo kandidatov je bilo prijavljenih za 111 v zakonodaji in nastop farmerjev v organizirani stranki je še povečal politični boj v provinci.

Vsa znamenja kažejo, da bodo imele ženske velik vpliv na izid glasovanja, tikajočega se prohibicije. Volilci so dobili štiri vprašanja, kojih prvo se tiče neposrednega preklica, ostala tri pa amendentov k obstoječi postavi, ki določajo, naj se prodaja piva in žgane pijače pod vladno kontrolo.

Suhači so vprizorili veliko kampanjo za nadaljni obstoj prohibicijske postave.

rekonstrukcijskega materiala ter dobave petroleja in premoga.

DEJARNE POSILJATVE V IZTRO, NA GORIŠKO IN NOTRANJSKO.

Izvrinjamo denarna izplačila popolnoma zanesljivo in sedanjim razmeram primerno tudi hitro pceli letri, na Goriško in tudi na Notranjskem po osemalju ki je za sedeno po italijanski armadi. Jamčimo ali garantiramo vsako posiljatev, toda za kake mogoče zamude v izplačilu ne moremo prevzeti nikake odgovornosti.

80 lir \$ 5.75
100 lir \$ 10.90
500 lir \$ 54.00
1000 lir \$108.00

Denar nam pošlati je najbolje po Domestic Postal Money Order ali pa po New York Bank Draft

TVRDKA FRANK SAKNER, 10 Cortlandt St., New York, N. Y.

ARMADA TROCKEGA JE OBKOLJENA

Petrograd je popolnoma odrezan od ostalega sveta, če ni še padel. Priprave za obupno obrambo.

London, Anglija, 20. oktobra. Različne protiboljševiške sile nadaljujejo s svojim velikanskim pritiskom na vseh frontah ter hitro zmanjšujejo ozemlje, ki je še vedno v rokah boljševikov.

Čeprav ni bil padee Petrograda, o katerem se je poročalo neoficijelno pretekli teden, dosedaj oficijelno potrjen, je vendar mesto popolnoma obkoljeno in soglasno z nekompromisnim iz Helsingforsu so prišle čete generala Judeniča v predmestju Petrograda.

V nekompromisni, ki je prišla danes iz Helsingforsu, se glasi, da se je generalu Judeniču večeraj s hitrim adareem posrečilo razstreliti železniški most preko reke Tosna ter s tem pretrgati zvezo med Petrogradom in Moskvo.

V nekompromisni iz Kodanja se glasi, da je zavzel Judenič Ligo, ki leži devet milj južno od Petrograda.

Soglasno s kodanjskim "Tidende" se pripravljajo boljševiki na obupno brambo Petrograda. Glasi se, da je bilo mesto razdeljeno na deset obrambnih okrajev in da so zabarikadirane vse eeste. Za vsako barikado je po 250 vojakov.

Admiral Kolčak je baje zavzel važno železniško središče v Liski, ki obvladuje komunikacije ali zveze med boljševiškiimi frontami ob Donu. Zavzel je baje istočasno tudi Caritin.

Poročila iz Stockholma pravijo, da Leti hitro napredujejo v svoji ofenzivi proti Nemcem na fronti ob Dvini. V poročilu iz Rige se glasi, da so prekorčili Leti reko med Dahlen in Boldera in da so se polastili nemških zakopov. Pri Uxkull so baje zavzeli nadaljno nemško pozicijo, pri čemur jim je padlo v roke 800 jetnikov.

PONUDBA PREJŠNJEGA NEM. KRONPRINCA

Berlin, Nemčija, 20. oktobra. List "Taegliche Rundschau" je priobčil pismo prejšnjega nemškega kronprinca, katero je pisal slednji svojemu prijatelju, Kurt Anker-ju prejšnjemu kapitanu v nemški armadi. To pismo, ki predstavlja očitveno namen, da se opraviči pred nemškim narodom, je kronprince najprvo ponudil "Frankfurter Zeitung", ki ga pa ni hotela objaviti, ker ga je smatrala za neke vrste propagando.

Potem ko se pritožuje, da so ga časniki doma in v inozemstvu pogosto napačno predstavljali, pravi prejšnji kronprince v nadaljnem v svojem pismu: - Tekom vojne sem skušal vršiti svojo dolžnost po svoji najboljši vednosti in najboljšem prepričanju. Skušal sem ohraniti življenja nemških vojakov, ki so mi bili poverjeni, kjerkoli sem mogel ter danes izjaviti, če sem ravnal v tej zadevi pravilno ali ne? Moji sovražniki, ki so slobni in

STAVKA PREMOMARJEV

NAČELNIK UNITED MINE WORKERS JE IZJAVIL, DA JE VELIKA STAVKA JEKJARJEV MALENKOSTNA V PRIMERI Z BODOČO STAVKO PREMOMARJEV. - PREMOMARJI ZAHTEVAJO 60 ODSOTNO POVIŠANJE PLAČE.

Washington, D. C., 20. oktobra. - Železnicam bo zmanjkalo premoga v desetih dneh in na tisoče bo vlakov, ki ne bodo mogli voziti takoj a prvi dan stavke, - je rekel John L. Lewis, poslušajoči predsednik United Mine Workers, ko je razpravljal o bodoči stavki premogorjev v premogovnikih mehkega premoga, ki je bila določena na dan 1. novembra.

Brez vsakega dvoma bo to največja stavka, kar jih je kdaj videla ta dežela. Industrije, ki so obratovala dosedaj z zalogo premoga, ki je zadostovala od dne do dne, bodo morale v kratkem času prekiniti z obratovanjem. Množina premoga, ki je na razpolago, ne bo zadostovala niti za en mesec.

Stavka jeklarjev je naravnost malenkostna in nevažna v primeri s stavko, ki bo izbruhnila dne 1. novembra.

Nikdo ne more reči, da so povzročili stavko radikalni elementi v delavskih organizacijah ali da je smatrali člane United Mine Workers za boljševike. United Mine Worker organizacija je poslala tokom vojne v vojaško službo nad 8000 svojih članov in oni, ki so ostali doma, so delali noč in dan, da vzdrže produkcijo na višku. Vse pa so na liberalen način prispevali k različnim vojnijskim fondom ter po svoji moči tudi podpisovali različna vojna posojila.

Rekel je nadalje, da nima nobenega upanja, da bi bilo mogoče preprečiti stavko vsakega moža v premogovnikih mehkega premoga v Illinoisu, Indiani, Ohiju ter zapadni Pennsylvaniji.

V pojasnilo dejstva, da zahtevajo premogorji 60 odstotno povišanje plače, je izjavil Lewis, da niso premogorji, izza podpisane premirja zaslužili povprečno na leto več kot \$800.00. V zadnjih dveh letih niso privolili delodajalci v nikako povišanje plače.

V odgovor na ugotovilo, katero je izdal v soboto Tomaž Brewster predsednik zveze delodajalcev, v katerem se je glasilo, da so neresnične trditve premogorjev, da so delodajalci profitirji, je izjavil Lewis, da so soglasno s poročilom zvezne trgovske komisije premogorški baroni zaslužili v zadnjem času več denarja kot kdaj prej. Z ozirom na izjavo Garfielda, prejšnjega kurilnega administratorja, je rekel Lewis, da je vsakemu premogorju znano, da je vojna končana in da ne bo nikdo mnenja, da je kršil vojni kontrakt, če bo šel sedaj na stavko.

Tomaž Brewster načelnik zveze premogarskih operatorjev, je izjavil, da niso dosedaj delodajalci izpremenili svojega naziranja ali stališča.

Premogorji in delodajalci bodo polnoštevilno zastopani na konferenci, katero je sklical za jutri delavski tajnik Wilson, ki še vedno upa, da bo mogoče doseči sporazum ter preprečiti veliko katastrofo, ki preti deželi.

Delavski tajnik Wilson se ni objavil načrta, katerega je sestavil pri svojem poskusu, da doseže mirno uravnavo.

Številni domnevajo, da bo predlagal povišanje plače, ki bo zadostovalo premogorje. Istočasno pa bo mogoče naprosil premogorje, naj prekličejo nekatere svoje zahteve posebno pa one, ki se tičejo tridesetnega delavnega tedna.

Te zahteve so glavne, katerim nasprotujejo delodajalci.

skeptični po svoji naravi, ne vrjamejo, da sem storil jaz najboljšo in oni, ki me dobro poznajo, nočejo govoriti. Dogodki so šli svojo pot, in vsled tega sem mnenja, da moramo misliti le na eno stvar in sicer na to, da dvignemo zlomljenega duha nemškega naroda in da ohranimo pri življenju domovino, ki krvavi iz tisočerihi ran.

Jaz za svojo osebo nisem nikakor obupan ali apatičen napram dogodkom sedanjih dni. Ravno nasprotno je resnica. Na te dogodke se oziram brez srda in brez zavisti. Jaz in moja družina hočeva nanovo pričeti življenje soglasno z izpremenjenimi razmerami.

Z največjim koprnenjem pa čakam trenutek, ko se bom mogel vrniti v Nemčijo, čeprav v skromnem položaju in z edinim namenom, da posvetim vse svoje sile novemu zgrajenju domovine. Prepričan si lahko, da sem od dne do dne bolj bolan in ta bolezen je domotožje.

SPANSKI PESNIK JE OBOLEL.

Madrid, Špansko, 20. oktobra. Slavni španski pesnik in pisatelj Perz Galdos je nevarno obolel.

Save and Succeed BUY W.S.S.

Pazite na nove cene

Pošljamo denar na Kranjako, Štajersko, Hrvaško, v Slavonijo, Bosno in Hercegovino popolnoma zanesljivo in sedanjim razmeram primerno tudi hitro.

Jamčimo ali garantiramo za vsako pošiljatev, toda za kake mogoče zamude v izplačilu ne moremo prevzeti nikake odgovornosti. Sedaj pošljemo v staro domovino, nsprimer:

100 kron \$ 2.50
200 kron \$ 5.00
300 kron \$ 7.00
400 kron \$ 9.35

500 kron \$ 11.15
1,000 kron \$ 22.30
5,000 kron \$111.50
10,000 kron \$223.00

Označene cene so veljavne do dne, ko se nadomestijo z drugimi. - Denar nam pošlati je najbolje po Domestic Postal Money Order ali pa po New York Bank Draft. TVRDKA FRANK SAKNER, 10 Cortlandt St., New York, N. Y.

Kaj pomeni sedajna "suha postava"

Kongres je sprejel enforcement postavo k vojni prohibiciji ter k osemnajstemu amendmentu k zvezni ustavi.

Dosedaj je bila takozvana Sahara le pol suha. Se vedno je bilo najti mesta, kjer je lahko dobil žejni potnik krepčilno pijačo. Sedaj pa se mora napotiti v resnično suho deželo, če bodo tozadevne postavne v resnici izvedli.

Vsled tega je treba posebnih navodil za potnika, ki bo potoval preko te suhe pušave. Vprašanja in odgovore, vsebovane v tem "katekizmu", je sestavilo uredništvo "Glas Naroda", ker je dobilo zadnji čas veliko tozadevnih vprašanj. "Katekizem", katerega hočemo priobčiti v informativne svrhe, je naslednji:

Vprašanje: — Ali je soglasno z določbami postav, ki dovoljuje, da ima človek v svojem stanovanju za svojo privatno uporabo in za ono svoje družine pijačo, stavljena kaka meja glede množine pijače, katero sme imeti človek?

Odgovor: — Ne. Tudi ni določeno čas, v katerem je treba porabiti to pijačo. Človek ima lahko zalogo za petnajst let ali še dalje ali za celo življenje, a vsa ta pijača mora biti nakupljena še predno je bila uveljavljena vojno-prohibicijska postava.

Vprašanje: — Ali ima lahko človek recimo, petnajst ali dvajset sodov žganja?

Odgovor: — Lahko jih ima, v Lohkor so prizadete pri tem posebnih določbe te postavne. Dejanski pa bi taka množina pijače vzbudila sum, da ne more dotični ali njegova družina porabiti tekom celega življenja toliko množino pijače. Vsakdo, ki bi imel štiri ali pet sodov žganja, bi bil osumljen, vendar pa ni mogoče v tem oziru ustanoviti nobenega standarda vnaprej. Najti je slučaj, ko so se ljudje za svojo osebno porabo "oborožili" z dvema ali tremi sodi žganja. (Posebno pa apostoli prohibicije, ki so se "oborožili" za najmanj petnajst do dvajset let). Vse, kar presega štiri ali pet sodov, bi izgledalo sumljivo, a v tem oziru ni mogoče ustanoviti nobenega standarda. Nikdo ne bo šel v hišo izključno na podlagi govoric, da ima ta ali oni človek dosti pijače. Zvezni agenti bodo sledili le strogim dokazom, da so bile obstoječe postavne kršene, — to je v slučajih, kjer je dosti vzroka za domnevanje, da se je pijačo prodajalo v dotičnih hišah ali da se jo pošiljalo iz njih v namenu, da se jo prodaja.

Vprašanje: — Ali bo postavni potnik kaka pot za človeka, da dobi pijačo, če se ni preskrbel s pijačo v svojem stanovanju za svojo osebno porabo?

Odgovor: — Le ena. Človek, ki se je zaožil s pijačo zase in za družino, in to je moral storiti pred 1. julijem, lahko postreže dotičnemu kot gostu. Postava pravi namreč: Gostu, katerega povabi človek v hišo.

Vprašanje: — Kaj pa če bi se dotični gost vpijanil in hodil pijan po cesti? — Ali je za takega človeka kaka kazna?

Odgovor: — Nobena, soglasno s to postavo. Številne posamezne države imajo tozadevne postavne. Zvezna postava se ne tiče tozadevnih državnih postav, če ne nasprotujejo prohibiciji.

Vprašanje: — Če ima kaka oseba na svojem domu pijačo ter se jo dolži, da se je nepostavnim potom polastila take pijače, kdo naj dokaže, da to ni res?

Odgovor: — Tisti, katerega dolže.

Vprašanje: — Ali ne nasprotuje to principu navadnega zakoka, da je smatrati vsakega človeka nedolžnim, dokler se mu ne dokaže krivde?

Odgovor: — To nima s to postavo nobenega opravka. Sestavitelji te postavne so gotovo spoznali, da je treba ostrih odredb in sicer radi velikanskega problema, kako uveljaviti prohibicijo.

Vprašanje: — Ali lahko soglasno s postavno državnim agent, ki ima močne dokaze, da je bila postavna kršena, stopi v stanovanje

kakega človeka ter ga preišče?

Odgovor: — Ne. Tega ne sme storiti, dokler ni dobil od sodnika tozadevnega dovoljenja.

Vprašanje: — Na kak način pa je mogoče dobiti tozadevno dovoljenje?

Odgovor: — Če je kaka oseba prepričana, da ima nekdo drugi nepostavno pijačo v svoji posesti ter jo rabi ter ima zato svoje močne dokaze, lahko napravi affidavit pred komisarjem Združenih držav ali drugim pooblaščenim uradnikom. Tak uradnik izda nato lahko preiskovalno povelje proti dotični osebi. Kdor prodaja opojno pijačo na nepostaven način, je kriv dveh pregreškov, kajti drugi pregrešek je ta, da ni plačal za to pijačo. Če bi pa bila dotična pijača izdelana v stanovanju človeka, bi prišel v poštev tretji pregrešek. Ta pregrešek je obstajal že pred sprejemom sedanje postavne ter ni bil razveljavljen.

Vprašanje: — Ali lahko človek, ki je nakupil pred uveljavitvijo prohibicije, pijačo, spravi dotično iz skladišča na svoj dom?

Odgovor: — Ne, če je bila pijača pod bandom v vladnih skladiščih. Tekom vojne prohibicije je mogoče dobiti pijačo v pitne svrhe iz vladnih skladišč edino v eksportne namene. Po uveljavitvi postave amandamenta k zvezni ustavi v januarju naslednjega leta bo mogoče dobiti iz vladnih skladišč opojno pijačo le v zdravstvene, znanstvene, mehanične in obredne svrhe. Le v te namene se bo smelo prodajati pijačo.

Vprašanje: — Vzemimo, da nima kaka oseba prostora v svoji hiši za pijačo, katero je nakupila pred 1. julijem, in da je ta oseba pravila sod ali več sodov viskija v navadnem skladišču? Ali bo smela ta oseba vzeti pijačo na svoj dom?

Odgovor: — Soglasno s 1. členom postav, ki se tiče uveljavitve vojne prohibicije, ni tako postopanje prepovedano. Soglasno s 2. členom, ki se tiče uveljavitve amandamenta, bi bilo najbrže treba dobiti dovoljenje komisarja za notranje carino ali dovoljenje enega njegovih agentov. Izdelovanje, prodaja, nakup in prevoz pijače je soglasno s postavo odvisno od dovoljenja komisarja za notranje carino. Izdajanje takih dovoljenj pa je podvrženo strogim omejitvam.

Vprašanje: — Ali je postava jasna glede tega, če sme človek, ki je kupil pijačo za svojo osebno uporabo, seliti to pijačo z enega mesta na drugo. Kaj pa glede številnih slučajev, ki se bodo pojavili, ko se bo kak mešanec preselil iz ene države v drugo?

Odgovor: — V tem oziru je postava nejasna ter jo je mogoče na več načinov razlagati. Sestavitelji postavne so imeli prvotno namen, da se tega ne sme storiti, kajti domnevali so, da bo s tem odprta pot za številne pregreške. Ljudje lahko trdijo, da so imeli pijačo, ki je bila nepostavno kupljena, spravljen v kakem skladišču na drugem mestu. Tekom debate v senatu je prišlo na površje vprašanje, če more vzeti človek, ko se preseli v drugo hišo, seboj tudi vino in druge pijače. Neki senator je vprašal glede tega senatorja, ki je imel v rokah tozadevno postavo. Ta senator je rekel, da lahko po njegovem mnenju človek preseli tudi pijačo ter dostavi, da je že večkrat dobil to vprašanje.

Vprašanje: — V slučaju, da se lastnik pijače preseli na tako razdaljo, da je treba prevoza z železnico, ali je treba v tem slučaju dodatnih zakonitih določb?

Odgovor: — Da. Soglasno s določbami vojne prohibicije so dobile železnice naloga, da se morajo prepričati, na kak način je bila dobljena pijača, katero pošiljajo po železnici. Tozadevne ovire so številne, in postavne prepovedujejo pošiljanje pijače, kar bi kršilo državne postavne. Številne države imajo postavne, ki prepovedujejo transportacijo pijače preko njih ozemlja.

Vprašanje: — Kaj pa glede tega, če prepelje lastnik svojo pijačo z avtomobilom?

Odgovor: — Potem, ko bo amandament uveljavljen, bo najbrže treba dovoljenja za tak prevoz ter za prevoz vsake druge vrste. Drugi odstavek 26. člena postavne, ki se tiče transportacije je zelo obsežen ter vključuje naprimer tudi nepostavno prevažanje pijače s pomočjo aeroplanov. Prevozna sredstva, katero se bo rabilo nepostavnim potom, bodo za plenjena ter prodana kot kazen za kršitelja. Zaplenjena bo tudi pijača. Postava pravi, da ima lahko človek pijačo postavnim potom v svojem privatnem stanovanju in ga ne sme nihče preiskati nobenega privatnega stanovanja, razen če se je to stanovanje uporabljalo za nepostavno prodajo opojnih pijač.

Vprašanje: — Kaj pa je razumeti pod izrazom "privatno stanovanje"?

Odgovor: — Privatno stanovanje vključuje sobo ali sobe, v katerih stanuje človek, ne začasno, temveč stalno in naj je to stanovanje v hiši, hotelu ali boardinghousu.

Vprašanje: — Ali sme imeti človek v svoji sobi v hotelu, kjer se le začasno mudi steklenico pijače ne da bi spadal pod paragraf?

Odgovor: — Soglasno s postavo bi tak človek transportiral pijačo z enega mesta na drugo.

Vprašanje: — Postava pravi: Nobenega preiskovalnega povelja se ne sme izdati za preiskavanje privatnega stanovanja ko takega razen če se to stanovanje rabi za nepostavno prodajanje opojnih pijač ali če je stanovanje cel trgovine kot naprimer prodajalne, skladišča restavrantu, hotelu ali boardinghousu. Stavljeno je bilo vprašanje, če sme vlada preiskati šop v prvem nadstropju apartmanta hiše, o katerem se domneva, da se tam prodaja opojno pijačo. Kaj glede tega?

Odgovor: — Tega ne sme storiti, kajti soglasno s postavo je smatrati za privatno stanovanje vsak apartament ali sobo, v kateri dotični človek stalno stanuje. Vsled tega bi bilo treba posebnega preiskovalnega povelja. Prebivalcem apartman stanovanj se ni treba bati ničesar v tem oziru.

Vprašanje: — Ali je postopanje proti kršenju vojne prohibicije obrnjeno v glavnem proti sebi ali proti mestu, kjer je bilo izvršeno kršenje?

Odgovor: — Vsaka soba, hiša, poslopje, ladja, voz ali prostor katerekoli vrste, kjer se prodaja opojne pijače, je proglašena, soglasno s to postavo kot javno zlo in vsaka oseba, ki vzdržuje ali pomaga pri vzdrževanju takega prostora, je kriva slabega obnašanja ter podvržena kazni ne manj kot sto dolarjev in ne več kot enega leta ali oboje. Tako postopanje lahko vlada prodaja v plačanje vseh kazni in stroškov, ki so nastali vsled zasledovanja radi kršenja te postavne.

Vprašanje: — Kaj se so pa nadaljne posebne kazni soglasno z enforcement postavo?

Odgovor: — Za izdelovanje ali prodajo pijač v nasprotju s postavo je določena kazna ne več kot tisoč dolarjev ali šest mesecev ječe za prvi pregrešek. Za kršenje dovolil, katere bo izdajal komisar za notranje carino, tikažnih se izdelovanja, transporta ali prodaje pijače, je določena kazna ne več kot 5000 dolarjev za prvi pregrešek. Soglasno z določbami nepostavnega izdelovanja ali prodaje bo morala dotična oseba plačati dvojno svoto kot jo določa postava z dodatno kaznijo petstotih dolarjev za prodajalec na drobno ter tisoč dolarjev za izdelovalec.

Vprašanje: — Kdo bo izvršil aretacijo?

Odgovor: — Soglasno s postavo sme izvršiti aretacijo vsak uradnik Združenih držav. V to svrhu spadajo tudi uradniki posameznih držav.

Vprašanje: — Ali se tiče sistem dovoljenj tudi izdelovanja ali uporabe pijače v nepitne svrhe?

Odgovor: — Da. Treba je preskrbeti dovoljenja od komisarja ali njegovih agentov za uporabo pijače pri izdelovanju naslednjih predmetov: zdravniški preparati, ki so izdelani na podlagi ugotovljenih formul, patentirane medicinske, ki niso sposobne v pitne svrhe, toaletni zdravniški in razkuževalni preparati, ki niso primerni za pitje. Izvlečki ter sirupi, ki niso sposobni za pitje ali opojni. Za prodajo tozadevnih predmetov ni treba posebnih dovoljenj.

Vprašanje: — Kaj pa če se doli izdelovalec pijače, ki niso zadržane in ki ima dovoljenje za izdelovanje pijače, pa kljub temu izdeluje in prodaja alkoholne pijače, ki nasprotujejo prohibicijski postavi. Ali izgubi tak človek svoje dovoljenje?

Odgovor: — Da, in plačati mora kazno ne manj kot 500 dolarjev za prvi pregrešek.

Vprašanje: — Kako bo porabila vlada pijačo, katero bo zaplenila?

Odgovor: — Izročila jo bo mogoče posameznim departmentom vlade Združenih držav v znanstvene, mehanične ali zdravniške svrhe, ali pa jo prodala na privatnih dražbah, osebam, ki imajo dovoljenje kupiti tako pijačo (naprimer duhovnikom).

Vprašanje: — Ali bo vojna prohibicija razveljavljena, ko bo dovršena demobilizacija čet?

Odgovor: — Ne. Šele tedaj, ko se bo končala vojna.

Vprašanje: — Ali je soglasno s postavo dovoljeno izdelovati doma katero vrsto pijače, ki vsebuje alkohol?

Odgovor: — Da. Take pijače je mogoče napraviti iz sadja in različnih jagod. Tozadevni del postavne se glasi:

— Kazni, ki so določene v tej postavi proti izdelovanju pijače brez dovoljenja, se ne tičejo osebe, ki izdeluje neopojen sajder in pijače iz sadja ter jagod edino za domačo uporabo, a tega sajdera in drugih takih pijač se ne sme prodajati ali dobavljati razen osebam, ki imajo pravico izdelovati jesih.

Vprašanje: — Ali se tiče določilo, ki se tiče vseh drugih alkoholnih pijač, da ne smejo vsebovati več kot pol odstotka alkohola, tudi sajdra in drugih pijač iz sadežev, ki so napravljene le za domačo uporabo?

Odgovor: — Soglasno z mnenjem ohib, ki so sestavili postavo in soglasno z debatami v kongresu ni treba, da bi smele imeti te pijače le pol odstotka alkohola; imajo ga lahko več. Senator Sterling ki je imel v rokah predlogo je rekel tekom razprave v senatu: — Senator iz Kansasa predlaga, da bo v vsakem posameznem slučaju porota določila take vprašanja. V tem oziru soglasam z njim.

Vprašanje: — Ali bo pri takih porotah preizkušnja obstajala v tem, če je videti znake pijanosti?

Odgovor: — Tako je. Dase zavaruje narod proti izdelovanju opojnih pijač doma, je prepovedana prodaja receptov za pijače.

Vprašanje: — Ali je dovoljeno postreči gost s sajdom in drugimi pijačami iz jagod?

Odgovor: — To ni vsebovano v postavi. Treba je šele določiti, kaj pomeni izraz za domačo uporabo, vendar pa kažejo vsa znamenja, da je to dovoljeno. Človek pa bi kljub temu rizikal, če bi postregel svojega gosta s sedem procentnim sajdom, ki bi nato kazal na česti znamenja pijanosti. Dotični, ki bi dal tako pijačo pijanemu, bi moral plačati kazno ali pa iti v ječo.

Vprašanje: — Kaj pa glede dva in petinasedeset odstotnega piva, ko bo postava uveljavljena?

Odgovor: — To pivo bo moralo izginiti. Oblasti bodo takoj po uveljavitvi postavne zapre vse prostore, kjer se prodaja to pivo in vse prostore, kjer prodajajo pijačo, ki vsebuje več kot pol procenta alkohola.

Vprašanje: — Kaj pa s pravdo, ki se vrši in v kateri trdijo izdelovalci piva, da je dva in 75 odstotno pivo neopojno? Ali bodo dobili izdelovalci takega piva do-

Odgovor: — Da. Treba je preskrbeti dovoljenja od komisarja ali njegovih agentov za uporabo pijače pri izdelovanju naslednjih predmetov: zdravniški preparati, ki so izdelani na podlagi ugotovljenih formul, patentirane medicinske, ki niso sposobne v pitne svrhe, toaletni zdravniški in razkuževalni preparati, ki niso primerni za pitje. Izvlečki ter sirupi, ki niso sposobni za pitje ali opojni. Za prodajo tozadevnih predmetov ni treba posebnih dovoljenj.

Vprašanje: — Kaj pa če se doli izdelovalec pijače, ki niso zadržane in ki ima dovoljenje za izdelovanje pijače, pa kljub temu izdeluje in prodaja alkoholne pijače, ki nasprotujejo prohibicijski postavi. Ali izgubi tak človek svoje dovoljenje?

Odgovor: — Da, in plačati mora kazno ne manj kot 500 dolarjev za prvi pregrešek.

Vprašanje: — Kako bo porabila vlada pijačo, katero bo zaplenila?

Odgovor: — Izročila jo bo mogoče posameznim departmentom vlade Združenih držav v znanstvene, mehanične ali zdravniške svrhe, ali pa jo prodala na privatnih dražbah, osebam, ki imajo dovoljenje kupiti tako pijačo (naprimer duhovnikom).

Vprašanje: — Ali bo vojna prohibicija razveljavljena, ko bo dovršena demobilizacija čet?

Odgovor: — Ne. Šele tedaj, ko se bo končala vojna.

Vprašanje: — Ali je soglasno s postavo dovoljeno izdelovati doma katero vrsto pijače, ki vsebuje alkohol?

Odgovor: — Da. Take pijače je mogoče napraviti iz sadja in različnih jagod. Tozadevni del postavne se glasi:

— Kazni, ki so določene v tej postavi proti izdelovanju pijače brez dovoljenja, se ne tičejo osebe, ki izdeluje neopojen sajder in pijače iz sadja ter jagod edino za domačo uporabo, a tega sajdera in drugih takih pijač se ne sme prodajati ali dobavljati razen osebam, ki imajo pravico izdelovati jesih.

Vprašanje: — Ali se tiče določilo, ki se tiče vseh drugih alkoholnih pijač, da ne smejo vsebovati več kot pol odstotka alkohola, tudi sajdra in drugih pijač iz sadežev, ki so napravljene le za domačo uporabo?

Odgovor: — Soglasno z mnenjem ohib, ki so sestavili postavo in soglasno z debatami v kongresu ni treba, da bi smele imeti te pijače le pol odstotka alkohola; imajo ga lahko več. Senator Sterling ki je imel v rokah predlogo je rekel tekom razprave v senatu: — Senator iz Kansasa predlaga, da bo v vsakem posameznem slučaju porota določila take vprašanja. V tem oziru soglasam z njim.

Vprašanje: — Ali bo pri takih porotah preizkušnja obstajala v tem, če je videti znake pijanosti?

Odgovor: — Tako je. Dase zavaruje narod proti izdelovanju opojnih pijač doma, je prepovedana prodaja receptov za pijače.

Vprašanje: — Ali je dovoljeno postreči gost s sajdom in drugimi pijačami iz jagod?

Odgovor: — To ni vsebovano v postavi. Treba je šele določiti, kaj pomeni izraz za domačo uporabo, vendar pa kažejo vsa znamenja, da je to dovoljeno. Človek pa bi kljub temu rizikal, če bi postregel svojega gosta s sedem procentnim sajdom, ki bi nato kazal na česti znamenja pijanosti. Dotični, ki bi dal tako pijačo pijanemu, bi moral plačati kazno ali pa iti v ječo.

Vprašanje: — Kaj pa glede dva in petinasedeset odstotnega piva, ko bo postava uveljavljena?

Odgovor: — To pivo bo moralo izginiti. Oblasti bodo takoj po uveljavitvi postavne zapre vse prostore, kjer se prodaja to pivo in vse prostore, kjer prodajajo pijačo, ki vsebuje več kot pol procenta alkohola.

Vprašanje: — Kaj pa s pravdo, ki se vrši in v kateri trdijo izdelovalci piva, da je dva in 75 odstotno pivo neopojno? Ali bodo dobili izdelovalci takega piva do-

Camel Cigarettes

KAMEL su naj bolje za Vaš ukus, one su nešto novoga i vi ćete biti zadovoljni u svakom pogledu.

Kamel ni su Cigarette kao do sadanje koje ste pušili i zaoto je izabran naj bolji Turski i Domaci Duvan koji daje zadovoljstvo svakom pušaču i ovo će Vam Cigareta dati naj bolji ukus nego i koje druge cigarete što Vas je za do voljila. Vi ćete u svaki doba radje pušiti Kamele nego i koje druge cigarete.

Kamel je najvrniji duvan i ukus kojega Vam daje, da se uvek secate samo Kamele. On ima jedan naj vrniji ukus i ne možete se nikada ostaviti jer u njima ima zadovoljstvo.

Kamel Cigarette su koje treba pušiti, One su tako prijatne i kusne, kada pušite samo jedan put Vi ćete primetiti da su to naj bolje i naj kusnije. I sa stim ćete Vi biti jedan koji ćete pušiti samo Kamel Cigarette. Vi možete pušiti koliko volite Kamel Cigarette i nikada vam se neće dosaditi to znači dobra roba.

Da sami sebe zadovoljite prestavite Kamel Cigarette sa ma kojim drugom cigaretom i cenom na svetu.

R. J. REYNOLDS TOBACCO CO.
WINSTON-SALEM, N. C.

Save the Easy Way BUY W.S.S.

voljenje za nadaljno kuhanje do končne odločitve tega slučaja?

Odgovor: — Ta postava je bila sprejeta potem, ko so bile vlozene te tožbe. Treba je vložiti nove.

Vprašanje: — Kaj pa glede postav v različnih državah, ki se razlikujejo od zvezne postavne?

Odgovor: — Zvezna postava ima vedno prednost.

Vprašanje: — Kaj se bo zgodilo v onih državah, kjer je prepovedano izdelovanje pijač, ki imajo sploh kak alkohol v sebi?

Odgovor: — Vsaka država, ki ima take postavne, lahko izvede vpoštevanje te postavne, ki ne nasprotujejo zvezni postavi, bodo ostale pravomočne.

Vprašanje: — Kaj pa določa postavne glede 55 milijonov galon zgnanih pijač, ki so sedaj v državnih skladiščih te dežele?

Odgovor: — To pijačo se lahko eksportira po uveljavitvi amandamenta ali pa se jo lahko dobi iz skladišč v nepitne svrhe.

Vprašanje: — Kakšne določbe so uveljavljene za prisilno vpoštevanje te postavne?

Odgovor: — Komisar za notranje carino je dobil na razpolago dve milijona dolarjev in justični department stotisoč dolarjev.

Vprašanje: — Kako je mogoče dobiti pijačo v slučajih boleznih?

Odgovor: — Edino zdravnik. Li ima tozadevno dovoljenje, sme izdati recept za pijačo. Tak recept sme izdati le po skrbni telesni preiskavi ali potem, ko je dobil zdravnik natančne podatke, da je taka pijača v resnici potrebna kot zdravilo pri tej ali oni bolezni. Zdravnik ne sme predpisati zna notranjo uporabo več kot en pint žgane pijače za isto osebo in za čas desetih dni. Vsak recept je javljen le za enkrat. Noben zdravnik ne sme dati takih receptov in noben lekarnar jih ne sme izvršiti razen na pole, ki so posebno določene za to. Izjemo delajo le slučajni skrajne sile. V takem slučaju pa je treba imeti poseben zapisnik.

Ozdravi katar mehurja in odstrani vse v 24 urah.

SANTAL MIDY

Vsaka pilača ima 100% Varajte se ponaredb. Na prodaj v vsaki lekarni.

Predzgodovina ultimatumu Srbiji

V zvezi z nemško-avstrijsko objavo uradnih dokumentov glede začetka vojne med avstroogrsko monarhijo in Srbijo, je pisala "Arbeiter Zeitung" dne 23. septembra v članku "Položaj dne 23. julija 1914" na dan izročitve ultimatumu Srbiji med drugim tudi sledeče:

— Koeke so bile padle: Ultimatumu Srbiji, ki je bil tako sestavljen, da ga je morala Srbija odkloniti, je bil izročen Srbiji v četrtek 23. julija 1914 in naznanjen v petek, dan kasneje s posebno noto vlastem. O tem, kaj je kanil grof Berchtold, še eno dejstvo: V zapisniku o odločilni seji ministrskega sveta od 7. julija 1914, ki je bil predložen cesarju, se glasi: "Da se morajo predložiti Srbiji tako dalekosežne zahteve, ki puste predvidljati odklonitev, da bi se moglo začeti z radikalno rešitvijo potom vojaške akcije".

Toda v konceptu se je glasilo to mesto, ki je zapečatilo vojni namen habsburške vladne tako-le:

"Da se torej morajo predložiti Srbiji popolnoma nesprejemljive zahteve, ki naj gotovo dovedejo do vojne".

Seveda, da bi se ne prestrašil stari cesar, je Berchtold spreminil sam ta pasus. Sicer se pa razvidi, da se je vojni namčen uveljavil neposredno po atentatu.

Prestolonaslednik Franc Ferdinand je bil uubitjen 28. junija, a že 1. julija, torej tri dni po atentatu, je rekel Tisza:

— Jaz sem imel šele po moji avdiijenci priliko govoriti z grofom Berchtoldom in doznati njegov namen, uporabiti umor v Sarajevu kot povod za obračun s Srbijo.

Iz tega izhaja jasno, da je vojaško-diplomatična kamarila na Dunaju sklenila vojno že ta dan, namreč 1. julija 1914.

Zalostna usoda koroških internirancev

Po zasedenju južnega dela Koroske je bilo precejšnje število oseb interniranih, bodisi zato, ker so se zdele sumljive; bodisi zato, ker se jih je smatralo, ne vemo, iz katerih razlogov, — za vojne ujetnike.

Usoda teh ljudi, o katerih vemo prav gotovo, da so nedolžni, (pravi krivci so se prej rešili čez mejo, ali pa so si drugače pomagali) je dokaj trpka.

Nočemo zaenkrat opisati krizev pot teh revežev — naj ostane v peresu — in tudi ne metod, ki so odločevali, da je bil marsikateri delavec ali kmet po krivem interniran.

Vemo, da je med interniranci veliko delavcev sodrugov, o katerih imamo najboljše mnenje. Zakaj se te ljudi ne vrne takoj družini in delu, ne razumemo.

Napravilo se je primerne korake, toda pri nas je z gotovimi rečmi in z gotovimi akti češče velik križ.

Zadosti! — Apeliramo na mero-dajne faktorje, da si vzamejo usodo teh ljudi k sreči, da jih rešijo internacije. To ne bo samo v korist posameznikom in njihovih

KAJ POVZROČA ŠPANSKO INFLUENCO?

Pariz, Francija, 20. oktobra. — Po mnenju izvedencev v Pasterurovem inštitutu igrajo vidni bačili le malenkostno ulogo pri španski influenci. Dr. Ortecoin pravi v svojem poročilu, ki je plod obširnih tozadevnih preiskav, da je pripisovati povzročanje krvi v slučaju španske influence neke-mu pevidnemu strupu. Izjavlja nadalje, da se razlikuje influenza v človeškem telesu bistveno od bubonske kuge, da pa je v sorodu z gotovimi boleznimi, ki jih je opaziti

Novi šolski zakon v Jugoslaviji

— Dr. J. S. —

Minister prosvete je dal objaviti načrt o narodnih šolah v državi SHS. Načrt je izdelal posebni "Prosvetni odbor", obstoječ iz raznih učnih strokovnjakov, ki so jih kot svoje delegate v njega poslale pokrajinske vlade v državi. Minister v spremnem pismu izreče opozarja, da predloženi načrt nikakor ne pomenja končne redakcije državnega zakona o narodnih šolah; opozarja tudi, da vsebuje načrt mnogo formalnih in tehničnih nedostatkov, ter naštevata točke, ki jih načrt pušča še nerešene. Navzlic temu je dal načrt objaviti, da se, kakor sam poudarja razjasnijo še pravočasno vsa načelna vprašanja, tičočna se enotne ureditve osnovnega pouka.

Postopanje ministra je hvalevredno in lojalno. Njegova misel je: tu gre za neizmerno važno zadevo; naj se za to zadevo zavzame ves narod, ne samo učitelji osnovnih (ljudskih), meščanskih in učiteljskih šol ampak — kakor izrecno priporoča — tudi druge kompetentne osebe ter zadevne stanovske organizacije.

Hi kompetentnim osebam štejemo seveda zastopnike ljudstva, ki mora za šolo davke plačevati in ki torej nosi vse breme za šolo: za stopnike staršev, katerih last so šole obiskujoči otroci ter zastopniki cerkve, ki ima od Boga pravico in dolžnost, da skrbi za vzgojo otrok; k stanovskim organizacijam vse, ki jim je usoda otroka na srce, torej tudi kmetijske, delavske in podobne organizacije.

Načrt je objavljen. Ves narod in vse njega plasti se morajo zani zainteresirati: vse organizacije, vsi odločujoči čimtelji ga morajo vzeti v pretres ter svoje mnenje in svoje zahteve povedati v Belgrad.

Načrt se tiče le zakona o narodnih šolah, h katerim spadajo — otroški vrtec (dječja zabavišča), ljudske (osnovne), nadaljevalne in meščanske (gradjanske) šole. Šolski obisk traja ne oziroma se na otroške vrte osem let ter pričenja v normalnih razmerah z dovršenim šestim letom. Obsega torej najvažnejšo dobo v človeškem življenju. Naravno, da ne more in da ne sme biti nikomur vse eno, kako stališče zavzema država po svojem šolskem zakonu nasproti otroku.

Bodi odkrito povedano: — Mi se čudimo brezobzirnosti in drznosti "Prosvetnega odbora", da je v sedanjih dobi in pri naših razmerah mogel tak načrt sestaviti in dati v objavo.

Cel idejni svet nas loči od tistega duševnega vzdušja, iz katerega je izšel ta načrt. — Poglejmo!

Pa načrtu nimajo starši oziroma ljudstvo prav nobenih posebnih pravic pri vzgoji — lastnih otrok v šoli. Morajo sicer nositi vse stroške za zgradbo šole in učiteljskih stanovanj; za popraviljanje; za kurjavo, ki jo rabijo šola in učitelji; za plačo šolskih slug; mora dati na razpolago tudi zemljišče za šolo in šolsko dvorišče ter igrišče. dalje na deželi še najmanj po hektarju zemlje za šolski vrt itd. Ljudstvo trpi, plača in molči!

Tako hoče naš načrt sedaj sredi največjega demokratkega gibanja!

Vsakdo bi smel pričakovati, da bo "Prosvetni odbor" podal v resnici nekaj modernega, nekaj takega, kar odgovarja današnji kulturni mentalnosti; pa nam ni do proizvod, ki se ga more veseliti le najhujši absolutizem.

Gre za otroka, ki ni last države, ampak last staršev. Starši imajo pravico in dolžnost določiti vzgojo svojim otrokom. Država se načeloma v te dolžnosti in pravice ne sme mešati; sme le zahtevati, koliko znanja si mora otrok iz ozirav do splošne blaginje za življenje pridobiti; nikdar pa nima država pravice, otrokom preko staršev ali celo proti staršem oktroirati vzgojitelje.

Najprimitivnejša pravica staršev je vendar ta, da svojim otrokom sami izbirajo vzgojitelje.

Predloženi načrt gemlje staršem to pravico na celī črti. Dosedanji avstrijski šolski zakon so vsaj krajinjski šolskim svetom dovoljevali "terno", kamor so položili zastopniki ljudstva imena oseb, katerim so hoteli izročiti vzgojo svojih otrok. Vemo, da je okrajni oziroma deželni šolski svet tu izražene želje staršev le prenegokrat potlačil in prezidal, — ampak pravica staršev je bila izražena vsaj na papirju.

"Prosvetni odbor" je se to malenkost zadel. Učitelje imenuje, premešča in pošilja; v pokojno krajinjska šolska oblast. Starši nimajo tu prav nikake ingerence več. In ker more postati bodisi začasni bodisi redni učitelj vsak državjan, ki izpolni predpisane pogoje, zato ljudstvo oziroma starši pri najboljši volji ne morejo preprečiti, tudi če jim pokrajinska vlada pošlje za vzgojitelje ljudi čisto tuje vere ali celo iste.

Ni-li to pravi atentat na prve ljudske pravice?

Kako naj polja obdeluje, kako naj živino redi, tu pušča država ljudstvu še svobodo; kako naj pa kmetijsko ljudstvo za vzgojo dečee skrbi, tu pa nehaj vsako samoodločevanje!

Učitelje same postavlja načrt na isto stališče kakor uradnike, ki jih država nastavlja pri svojem imetju, na pr. načr državni glazbeni, pri lekmicah, brzojavu, fizičnaini upravi itd.

Pekoče grlo, bolečine v prsih znamenja influence.

Dajte grlu in prsim oživljajočo vdrgnitev s

Pain-Expellerjem

ter pokrite prsa s sukneno obvezo. Ne izpostavljajte se potom znanamurjanja prehlada vnetjem, pljučnici, influenci in drugim nevarnim boleznim.

Kupite Pain-Expeller danes v vaši lekarni, 35 in 65 centov steklenica. Pristni ima našo tvorničko znamko

Ne jemljite nadomestil ali posnetkov.

F. AD. RICHTER & CO. 326-330 Broadway, New York

gajni dobiva vse, kar rabi za šolo, za učitelje itd.

Tu naj se vstvari analogija z vojašnicami, s srednjimi in drugimi šolami, s poslopji državnih uradov itd. Birokratizem šolske obine naj odpade, ker se da lahko brez njega izhajati. Zadoštuje po polnoma krajinjski šolski odbor kot predstavitev staršev. On naj stoji učitelju pri skrbi za šolo ob strani; a naj ima seveda tudi pravice pritožbe do pokrajinske šolske oblasti proti učitelju, če bi resnični nedostatki bodisi v šoli, bodisi v javnosti izhajali od njega.

Načrt takih pravic predstaviteljem staršev nikjer ne priznava; seveda če je otrok po njem držav na last, potem se zasebniki nimajo kaj brigati zanj.

Protijudska in krivična je tudi določba v načrtu, da morajo otroci, — ki NB! — obiskujejo privatne šole s pravico javnosti — ob koncu šolskega leta polagati izpite pred predstvom šolskega nadzornika. Spričevala iz takih šol bi samo tedaj veljala, če jih je šolski nadzornik podpisal.

"Tumač" k temu paragrafu pravi, da se s tem hoče na ostrejši način kontrolirati privatni pouk. Ne, uničiti se ga hoče! In to ravno je protijudsko! Kje so privatne šole s pravico javnosti bile na slabem glasu glede pouka? — Vsekdar so one vzdrževale konkurenco z javnimi šolami ali te celo nadkrijevale!

Nima li šolski nadzornik tekem leta dosti prilike, da se kedar hoče popolnoma nepričakovano prikaže v takih šolah in kontrolira pouk?

Tu vidimo spet atentat na ljudske pravice, proti kateremu treba glasno protestirati. S to določbo bi "Prosvetni odbor" v strahu za svoje prikritje a nam znane načrte hotel ubiti vsak pokus, da bi se od katerekoli privatne strani konkuriralo z državnolo šolo. Niti najbolj zagrizeni za stopniki stare liberalne dobe v razpadli Avstriji niso prišli na to, kar je izumljal "Prosvetni odbor" v — demokratski Jugoslaviji.

Predstavitelje staršev pogrečamo tudi v okrožnem odboru in pokrajinskem šolskem svetu. Je sicer rečeno, da pride v okrožni odbor po en zastopnik iz vsakega okraja (sreza), ki ga zadevni okrajni zbor izbere na tri leta. — ampak to ni nič poleg števila drugih članov, katerih je po načrtu deset. V pokrajinskem šolskem svetu zastopnikov ljudstva oziroma staršev pa sploh ni!

V tem oziru je bila vendar avstrijska postava z dne 25. maja 1868 neprimerno boljša! Tudi tu treba temeljite remedure. Naše organizacije, naše ljudstva naj tu govore!

Mi smo tudi proti temu, da bi se šolski nadzorniki definitivno nameščali. Imenujejo se sicer začasno le na dve leti, toda definitivno imenovanje se bo izvajalo. So sicer razlogi, ki govore v prilog definitivnih imenovanj; a še mnogo več jih je proti. Vsak nadzornik namreč predstavlja po svojem značaju in po svojih principih sistem, ki lahko traja desetletja in desetletja, ki postane raditega neznošen, ker ubija vsak polet in vsak poizkus novih potov in more radi tega skrajno škodovati učitelstvu in ljudstvu. Proti temu treba že od vsega početka nastopiti. Dobri pet let zadostuje. Tu se lahko spozna sistem nadzornikov in se na njega podlagi njemu dobo podaljša ali pa novega izbere.

Konečno še malenkost, ki prekrasno osvetljuje demokratizem "Prosvetnega odbora" v Belgradu. Po njegovem načrtu dobivajo povrnjene potne stroške in dijete vsi člani, ki prihajajo na seje okrožnega šolskega odbora, ako stanujejo zunaj mesta, kjer so seje; vsi učitelji, ki prihajajo k okrožnemu zborovanju, vsi gospodje, ki prihajajo na seje v

jinskega šolskega sveta; prav nobene odškodnine pa ne dobijo le člani krajinjskega šolskega sveta, da si morajo, izvzemši učitelja, ki stanuje v šoli, kjer se seje vrše, napraviti do štiri kilometre dolgo pot dostikrat v snegu in blatu in dežju ter morda sredi največjega dela. Zanje so samo kazni določene, če ne pridejo. Seveda oni so zastopniki ljudstva, staršev...

V resnici "Prosvetni odbor" se je slabo izkazal, da je načrt sestavil, ki bi je tako očitno modernih dobi in ljudstvu ter njega v javnosti izhajali od njega.

Načrt takih pravic predstaviteljem staršev nikjer ne priznava; seveda če je otrok po njem držav na last, potem se zasebniki nimajo kaj brigati zanj.

Važno za potnike

Rojake, kateri nameravajo potovati v staro domovino, opozarjamo, da naj nikar ne nosijo v New York bančne čeke, ker predno se ti vnovčijo, poteče več dni in treba tu čakati, da se izve, da je ček dober in banka izplačala. Vsakdo naj zahteva od banke NEW YORK DRAFT, to je, da izplača banka v New Yorku TAKOJ.

Glede War Savings Stamps velja ista; tu se ne morejo takoj vnovčiti, treba je čakati vsaj 10 dni, to so nepotrebni stroški. Predni kdo odpotuje v staro domovino naj vsaj 2 tedna preje vnovči War Savings Stamps.

Toraj bodite previdni in ne nosite v New York navadne bančne čeke, ampak NEW YORK BANK DRAFT, ker z navadnimi čeki imate NEPOTREBNE STROŠKE IN ČAKANJE.

FRANK SAKSER.

Vrhovni svet je vedel za D'Annunzijeve namere?

Iz Pariza poročajo, da je bil vrhovni svet o namerah D'Annunzija že preje poučen. Potemtakem je bilo vse le grda hinavščina, kar se je ukrepalo zoper D'Annunzijevo akcijo in kar so italijanski oficijelni krogi zahtevali od D'Annunzija.

Kropa in Kamna gorica pred polomom

Zadruža za izdelovanje železnice v Kropi in Kamni gorici je na tem, da ustavi v par dneh svoj obrat. Ljudsko podjetje, ki je izvažalo plodove svojega dela v Bosno, Heregovino, Črno goro, na Turško in v Nemško Avstrijo, se bo radi pomanjkanja premoaga zaprla.

Nad tristo delavskih družin bo na cesti, cela pokrajina vsled pogubne vladne gospodarske politike uničena. Zmeda in obup vlada med delavstvom, potrpežljivost ljudstva je pri koncu. Vsi opominj in pravčasna svarila so bila zastoj in zato bo nosila vlada s svojo absolutno demokratsko večino sama na sebi katastrofalne posledice, ki bodo prišle.

V času, ko za naše najnujnejše gospodarske potrebe ni najti trohe premoaga, po Zagrebu prelajajo naša premog verizniki, židovski špekulanti in drugi sleparji, ki se bogatijo na račun naših zaprtih podjetij. Vlada, ki ni sposobna dovolj, da prepreči take gospodarske polome, naj se skrije v svoji sramoti pred delavskim proletarijatom.

Kropa in Kamna gorica je le začetek nesreče. Prišel bo nad celo slovensko industrijo in slovensko delavstvo polom, če ne vstane sila, ki napravi konec tem razmeram. Iz cele dežele prihajajo vesti, da so naše tovarne in naša industrijska podjetja na tem da prenehajo z delom ali pa silno omejujejo svoj obrat.

Delo in zaslužek, družinski mir in družinska sreča tisočev je v nevarnosti. Prvih tristo družin koraka že naprej v pogubo.

Kdor je "državotvoren", naj stopi na plan! Ko bo zavadala tišina po industrijskih podjetjih in bodo mase v polem, bo prepozno. Če bomo že morali po jimi v Ljubljani trpeti mraz, kar je danes skoro gotovo, naj se vsaj življenjski obstanek delavnega na roda pred zimo varuje.

Najpriprostejši človeški pojmi dolžnosti do bližnjega in najbolj elementarna skrb za državo nalagata naši vladi zapoved, da nemudoma spremeni svoj pogubonosno gospodarsko politiko.

Brez oolašanja in omahovanja naj izpolni svojo dolžnost do našega ljudstva! To je zadnji opomin, ki ji ga moremo dati.

AMERIKANCI SE VRAČAJO IZ SIBIRIJE.

Vladivostok, Sibirija, 19. okt. Odkukaj je odplul parnik "Great Northern", ki ima na sebi 1400 ameriških vojakov in sto častnikov. Izrekli se bodo v San Francisco.

Zapadna Slovanska Zveza

USTANOVLJENA 5. JULIJA 1908 INKORPORIRANA 27. OKTOBRA 1908

WESTERN SLAVONIC ASSOCIATION
Glavni sedež: Denver, Colorado.

GLAVNI ODBOR:
Predsednik: JOHN PEKEC, 4459 Wash. St., Denver, Colo.
Podpredsednik: JOHN FAJDIKA, Box 33, Leadville, Colo.
Glavni tajnik: FRANK SKRABEC, 4664 Wash. St., Denver, Colo.
Zapisnikar: ROBERT ROBLECK, St. 5, Pueblo, Colo.
Glavni blaginjak: JOSIP VIDEČIĆ, 4485 Logan St., Denver, Colo.
Zaupnik: FRANK ZAITZ, 514 W. Cestnut St., Leadville, Colo.

NADZORNI ODBOR:
Predsednik: JOHN GERM, 734 Moffat Ave.
MIHAEL KAPSCH, 508 N. Spruce St., Colo. Springs, Colo.
GEORGE PAVLAKOVICH, 4717 Grant St., Denver, Colo.

FOROTNI ODBOR:
Predsednik: ANTON KOČEVAR, 1206 Berwind Ave., Pueblo, Colo.
JOHN KOČMAN, 1203 Mahren Ave., Pueblo, Colo.
FRANK CANJAR, 500-501 — 45 Ave., Denver, Colo.

ZDruževalni ODBOR:
Predsednik: FRANK BOYTT, RR. 2, Box 132, Pueblo, Colo.
FRANK MARTINIČAK, Box 259, Ely, Minn.
PETER GESHELL, 4464 Wash. St., Denver, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:
Dr. R. S. BURKETT, 4487 Washington St., Denver, Colo.

GLAS NARODA, 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Vse denarne nakazilne in vse uradne stvari se pošiljajo na gl. tajnika, pritožbe na predsednika gl. nadzornega odbora, prepisne svede pa na predsednika glavnega porotnega odbora.

Italijanski kmetje rešujejo sami agrarno vprašanje.

V Italiji je agrarno vprašanje pereče že desetletja. Italijanski kmetje so zelo siromašni, nimajo zemlje, ker se skoro vsa zemlja nahaja v rokah latifundistov. — Meščanske stranke so vedno hudod nasprotnovalce agrarni reformi. Sedaj so italijanski kmetje sami posedli zemljo in jo začeli obdelovati. Veleposesniki so se prestrašili in vlada skuša sedaj zadovoljiti kmete s tem, da jim ponuja zemljo kot najemniki. Gibanje italijanskih kmetov je vedno močnejše, posebno se sedaj, ko se je odpušeno vojaštvo vrnilo na svoje domove.

NAŠI ZASTOPNIKI:
kateri so pooblašeni pobirati narodnino za dnevnik "Glas Naroda".
Vsak zastopnik izna potrdilo za svoto, katero je prejel in jih rojokom priporočamo.

Narodnina za "Glas Naroda" je: Za celo leto \$4.00; za pol leta \$2.50 za četrt leta \$1.25.
San Francisco, Cal.: Jakob Lovšič, Denver, Colo.: Louis Andolšek in Frank Škrabec.
Pueblo, Colo.: Peter Cullig, John Germ, Frank Janesh in A. Kochevar.
Salida, Colo. in okolica: Loui Costello.

Somersett, Colo.: Math Kernely.
Indianapolis, Ind.: Aiols Rudman.
Clinton, Ind.: Lambert Bolcar.
Chicago, Ill.: Jos. Bostić, Jos. Bilab Jos. Bevir.
Joliet, Ill.: Frank Bamblich, Franz Laurich in John Zaletel.
Mascoutah, Ill.: Fr. Augustin.
La Salle, Ill.: Matija Komp.
Livingston, Ill.: Mich. Cirar.
North Chicago, Ill. in okolica: Ant. Kobal in Math. Ogrin.
So. Chicago, Ill.: Frank Černa.
Springfield, Ill.: Matija Barborič.
Waukegan, Ill.: Frank Petkovišek.
Franklin, Kans. in okolica: Fran. Leakovic.

Frontenac, Kans.: Rok Firm.
Ringo, Kans.: Mike Pencil.
Kittlinger, Md. in okolica: Fran. Vodopivec.
Chisholm, Minn.: Frank Govže, Jak. Petrich.
Calumet, Mich. in okolica: M. J. Kobe in Pavel Šhalt.
Detroit, Mich.: Paul Bartel.
Aurora, Minn.: L. Perusek.
Eveleth, Minn.: Louis Govže.
Gilbert, Minn. in okolica: L. Vesel.
Hibbing, Minn.: Ivan Pouše.
Virginia, Minn.: Frank Hrovatich.
Ely, Minn. in okolica: Frank Gouše.

St. Louis, Mo.: Mike Grabrian.
Great Falls, Mont.: Math. Uršič Klein, Mont.: Gregor Zobeč.
Govanda, N. Y.: Karl Sterniš.
Little Falls, N. Y.: Frank Maslač.
Barberton, O. in okolica: Frank Poje in Alb. Poljanec.
Collinwood, O.: Math. Slapnik.
Cleveland, O.: Frank Sakser, Chas. Karlinger, Frank Mich in Jakob Resulic.
Lorain, O. in okolica: Louis Balant J. Kunaš in M. Ostanek.
Niles, O.: Frank Kogorščak.
Youngstown, O.: Anton Kikelj.
Oregon City, Ore.: M. Justin.
Allegheny, Pa.: M. Klarich.
Ambridge, Pa.: Frank Jakše.
Bescmer, Pa.: Louis Hribar.
Broughton, Pa. in okolica: Anton Ipavec.
Burdine, Pa. in okolica: John Demšar.
Conemaugh, Pa.: Ivan Pažik, Vid. Rovaneš.
Claridge, Pa.: Anton Jerina in Ant. Kozogolec.
Dunlo, Pa.: Joe Oshaben.
Export, Pa.: Louis Supančič.
Forest City, Pa.: Mat. Kamin.
Farell, Pa.: Ant. Valentincič.
Greensburg, Pa. in okolica: Fran. Novak.
Hostetter, Pa. in okolica: Fran. Jordan.
Imperial, Pa.: Val. Peternel.
Johnstown, Pa.: Frank Gabrenja in John Polanc.
Luzerne, Pa. in okolica: Anton Osoinik.
Manor, Pa. in okolica: Fr. Demšar, Moon Run, Pa.: Frank Maček in Fr. Podmilšek.
Pittsburgh, Pa. in okolica: U. R. Jakoblich, Z. Jakše, Klarich Mat. in J. Magister.
Ralphton, Pa. in okolica: Martin Koroschetz.
Reading, Pa. in okolica: J. Pezdrič South Bethlehem, Pa.: Jernoj Ko prišek.
Steelton, Pa.: Anton Hren.
Turtle Creek, Pa. in okolica: Fran. Schifrer.
West Newton, Pa.: Josip Jovan.
White Valley, Pa. in okolica: Jurj Previc.

Willock, Pa.: J. Peternel.
Murray, Utah in okolica: J. Kastelj.
Elack Diamond, Wasm.: G. J. Porenta.
Coketon, W. Va.: Fr. Kocijan.
Davis, W. Va. in okolica: John Broščeh.
Thomas, W. Va. in okolica: M. Korenchar.
Milwaukee, Wis.: Andrew Fon, Jo slp. Traatnik in Aug. Collander.
Sheboygan, Wis.: John Stampel in H. Svetina.
W. Allis, Wis.: Frank Skoč.
Rock Springs, Wya.: Louis T.

har sa A. Inetia

Zdravim samo moške.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specialist v Pittsburghu in ima 28-letno izkušnjo v zdravljenju moških bolezni.

Zastrupljenje krvi stravi s slovitim 606, ki ga je imenjal profesor dr. Ehrlich. Ako imate izpuščaj in mozole po telesu, v grlu, ako vam izpadajo lasje, ves boli v kosteh, pridite in sčistil vam bom kri. Nikakor ne čakajte, kajti ta bolezen se prenesa naprej.

Vse izločevanje iz kanala se izpuščajne vode zdravim po najnovejši metodi in v kolikor mogoče kratkem času. Kadar spoznate, da nimate več moške moči, ne čakajte, temveč pridite in vrnil vam bom moško moč.

Kilo odravim v 30 urah brez operacije.

Bolečine v mehurju, od 8-9-10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-100-101-102-103-104-105-106-107-108-109-110-111-112-113-114-115-116-117-118-119-120-121-122-123-124-125-126-127-128-129-130-131-132-133-134-135-136-137-138-139-140-141-142-143-144-145-146-147-148-149-150-151-152-153-154-155-156-157-158-159-160-161-162-163-164-165-166-167-168-169-170-171-172-173-174-175-176-177-178-179-180-181-182-183-184-185-186-187-188-189-190-191-192-193-194-195-196-197-198-199-200-201-202-203-204-205-206-207-208-209-210-211-212-213-214-215-216-217-218-219-220-221-222-223-224-225-226-227-228-229-230-231-232-233-234-235-236-237-238-239-240-241-242-243-244-245-246-247-248-249-250-251-252-253-254-255-256-257-258-259-260-261-262-263-264-265-266-267-268-269-270-271-272-273-274-275-276-277-278-279-280-281-282-283-284-285-286-287-288-289-290-291-292-293-294-295-296-297-298-299-300-301-302-303-304-305-306-307-308-309-310-311-312-313-314-315-316-317-318-319-320-321-322-323-324-325-326-327-328-329-330-331-332-333-334-335-336-337-338-339-340-341-342-343-344-345-346-347-348-349-350-351-352-353-354-355-356-357-358-359-360-361-362-363-364-365-366-367-368-369-370-371-372-373-374-375-376-377-378-379-380-381-382-383-384-385-386-387-388-389-390-391-392-393-394-395-396-397-398-399-400-401-402-403-404-405-406-407-408-409-410-411-412-413-414-415-416-417-418-419-420-421-422-423-424-425-426-427-428-429-430-431-432-433-434-435-436-437-438-439-440-441-442-443-444-445-446-447-448-449-450-451-452-453-454-455-456-457-458-459-460-461-462-463-464-465-466-467-468-469-470-471-472-473-474-475-476-477-478-479-480-481-482-483-484-485-486-487-488-489-490-491-492-493-494-495-496-497-498-499-500-501-502-503-504-505-506-507-508-509-510-511-512-513-514-515-516-517-518-519-520-521-522-523-524-525-526-527-528-529-530-531-532-533-534-535-536-537-538-539-540-541-542-543-544-545-546-547-548-549-550-551-552-553-554-555-556-557-558-559-560-561-562-563-564-565-566-567-568-569-570-571-572-573-574-575-576-577-578-579-580-581-582-583-584-585-586-587-588-589-590-591-592-593-594-595-596-597-598-599-600-601-602-603-604-605-606-607-608-609-610-611-612-613-614-615-616-617-618-619-620-621-622-623-624-625-626-627-628-629-630-631-632-633-634-635-636-637-638-639-640-641-642-643-644-645-646-647-648-649-650-651-652-653-654-655-656-657-658-659-660-661-662-663-664-665-666-667-668-669-670-671-672-673-674-675-676-677-678-679-680-681-682-683-684-685-686-687-688-689-690-691-692-693-694-695-696-697-698-699-700-701-702-703-704-705-706-707-708-709-710-711-712-713-714-715-716-717-718-719-720-721-722-723-724-725-726-727-728-729-730-731-732-733-734-735-736-737-738-739-740-741-742-743-744-745-746-747-74

Novice iz Jugoslavije

Iz seje deželne vlade:
Deželni svetnik g. Ivan Dougan od deželnega sodišča v Trstu se začasno sprejme v sodno službo v Sloveniji.

Notar Fran Stupica pri Sv. Le-nariu v Slov. goricah se poveri za nadaljnje izvrševanje notarskih poslov.

Imenuje se koncipist dr. Josip Hubad okrajnim komisarjem.

Deželni konceptni praktikantje dr. Tina Čuš, dr. Slavko Barle, Franjo Maršič, Štefan Skubic in Fran Vovšek se imenujejo za provizorične deželni konceptiste s pristavkom, da se do- loči vrstni red pozneje.

Konceptni praktikant Mirko Kuhelj se imenuje za koncipista in abas pravnik dr. Karel Dobida za konceptnega praktikanta pri poverjenstvu za socialno skrb.

Bivši ravnatelj slov. kmetijske šole v Gorici Anton Štrekelj se sprejme v državno službo in pri- deli v službovanje poverjenstvu za kmetijstvo.

Okr. tajnika Aleksander Seha-fer in Josip Perk se ponakmeta v 11. čin. razred.

Okrajni tajnik bivšega tržaškega namestništva Fran Gregorič se sprejme v službo politične u- prave za Slovenijo v svoji sedanji službeni lastnosti.

Policijski oficijali Blaž Skok, Fran Golub, Leopold Modic in Fr. Fink se imenujejo za policijske pristave in policijski kancelist Fr. Žnidarič za policijskega oficijala.

Policijski oficijal Ivan Senica iz Trsta se sprejme v državno služ- bo.

Peter Glažar in Angela Vadnja- lova se sprejmeta pri knjigovod- stvu oddelka za kmetijstvo kot ra- čunarska praktikanta.

Pisarniški uradnik "Državne posredovalnice za delo" Ciril Tomšič se imenuje za kancelista pri poverjenstvu za socialno skrb v Ljubljani.

Anton Lajp, absolvent sadjarske šole v Trečji, se sprejme v državno službo kot strokovni praktikant za sadjarstvo.

Uslužbeni zavoda za pospeše- vanje obrti Jožefa Tomažič, Tere- zija Kregar in Mat. Igljič se sprej- mejo v državno službo, in sicer se imenuje: Jožefa Tomažič za kane- listko v 11. čin. razred 2. plačilna stopnja, Terezija Kregar za oficijantino 2. plačilna stopnja in M. Igljič za uradnega slugo v 6. pla- čilni stopnji.

Bivši pomožni sluga pri tržaški podružnici dunajskega korespon- dentnega urada Andrej Richtig se sprejme kot pogodbeni sluga pri Dopsnem uradu deželne vlade z vsemi prejemki pomož. sluga.

Imenovanje profesorjev.
Za profesorje na zagrebškem vseučilišču so imenovani: dr. La- zar Car, dr. Lazar Stepanek dr. Fran Julij Jelenić za cerkveno zgodovino in ing. Leonid Franjič za profesorja mehauke.

Umirovljeni
so vseučiliški profesorji bogoslov- ne fakultete v Zagrebu: dr. Hugo Mihalevič, dr. Fran Zagoda in dr. Josip Pazman.

Kranjska industrijska družba.
"Edinost" piše: Kakor poroča- jo dunajski listi, bodo pogajanja zaradi prodaje delnic Kranjske industrijske družbe v kratkem dospela do uspešnega zaključka Pogajanja vodita dr. Reich od strani dunajskih interesentov ter Volpi za italijanski sindikat, ki je od vlade pooblaščen in nakup ve- čine delnic. Veliki sedanji delničarji v okrilju dunajske Boden- kreditanstalt so se odločili, da prodajo polovico delnic. Kupnina bo plačana v lirah.

Za naše slepce
je privedila L. goska baterija celj- skega topničarskega polka v Pod- kolenu pri Pintarju veselico z nam- enim, čisti dobitek pokloniti na- šim ubogim slepcom. Dobitek je znašal 1408 K 20 v, kateri znesek sta odstopana omenjene baterije častniški nam. Anton Romih in ognjičar Fran Kopriva osebno pri- nesla vojnim slepcom v Ljubljano.

Na ljubljanskem kolodvoru.
"Slovenec" piše: Posebni vlak z Orli v nedeljo 7. sept. v Trbov- lje je odšel iz Ljubljane v polurno zamudo, ker ena sama odprta bla- gajna ni zmogla pravočasno pre- magati dela in so hkrati z Orli

prihrumeli tudi posetniki blejske dirke Med. splošno gnujejo občin- stva se je prerivala semtertja vajak V. P. z nasajenim baj-netom ta- ko neprevidno, da ne bi bilo šada, da, ako bi bil koga v obraz rail, ob takih prilikah in pod streho bi pač tablica na prsih lahko popol- noma zadostovala kot službeni znak, saj tako nevarni pa Sloven- ci vendar nismo. Od strani želez- nice pa smo pogrešali reditelja, ki bi občinstvo pončil, kateri potniki naj pridejo prej in vrsto in kateri lahko brez srbi malo potrpe. To zapisemo, ker želimo ozdravlje- nja razmer.

Koncert v toplicah Dobrna pri Celju.
Dne 2. septembra se je vršil koncert v topliški koncertni dvorani v korist zimске šolske kuhin- je saalih in revnih dobrnske šole. Udeležencev je bilo iz raznih kra-jev. Pri tej priliki se je v ta. na- men nabralo 1066 kron, 15 dinar-jev, naknadno še 18 kron. v skup- ni svoti 1119 kron. Veliko zaslug pri tem ima gospa Zlata Hrčevar-jeva z Dunaja, ki je sodelovala pri aranžiranju in kot izborna spre-mljevalka na glasovir ter gospa Ma-rija Gorenjec iz Zagreba, ki je s svojim izredno lepim glasom nu- dila pravi umetniški užitek. Naj-večjo zaslugu pri tem ima dr. Fr. Zupan iz Ljubljane, ki je to lepo idejo sprožil in propagiral, dokler se ni tako srečno udejstvila, ka- kor tudi za nabiranje darov skup- no z gđc. Slavico Jankovičevno.

Vlom in tatvina.
V stanovanje državnega pravd- nika dr. Zimpermannu v Zagrebu so vlenili tatovi ter odnesli perila in drugih stvari za 20.000 K.

Plavitve na Savi.
Zagrebski listi poročajo, da je plulo te dni mimo Zagreba proti Belgradu veliko število slavov, ki vozijo drva iz Slovenije. Ob seda- njem nizkem stanju vode rabijo plavati za vožnjo od Zagreba do Belgrada približno 14 dni. Za Za- greb so došla drva po Savi že za- četkom poletja, a za jesen priča- kajajo zopet nove množine. Plavi- tve po Savi se torej oživlja.

Vojaška realka v Mariboru.
V tekočem šolskem letu ostane- ta na tej realki samo VI. in VII. razred za gojence, ki so dosedaj obiskovali V. in VI. razred. Vsi ostali gojenci so odpušteni iz vo- jaške šole in morajo zavodu takoj vrniti vso erarično obleko in apre- me. Novih gojencev ne bože več sprejemati.

Ljudski tabor na Koroskem.
Velik ljudski shod za spodnji del slovenskega Korosana se je vršil v nedeljo 28. sept. pri Svtem Križu nad Dravogradom. Sv. Križ — 526 m nad morjem — leži na krasnem hriščku na štajersko ko- roški meji in le pol ure oddaljen od Dravograda. Od tu je krasen razgled po Sobotski, Dravski, Mi- lislniški in Meziški dolini.

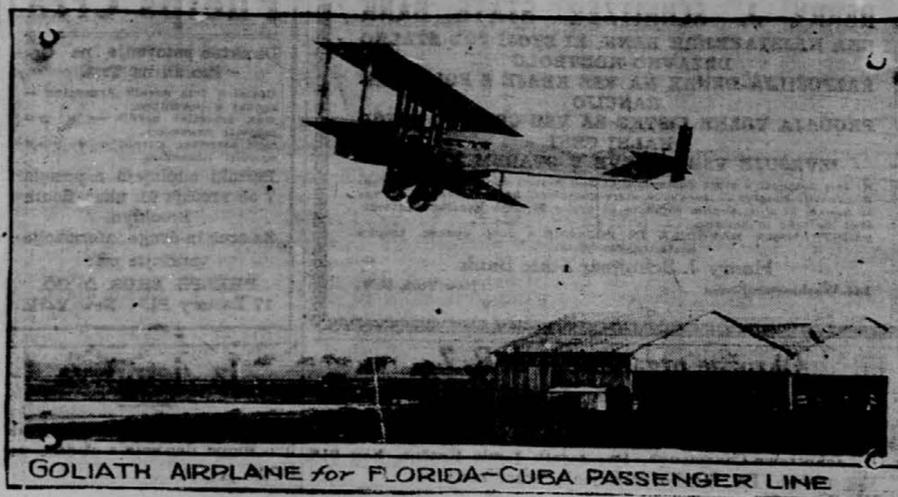
Regent Aleksander v Zagrebu in Ljubljani.
Zagrebski "Hrvat" javlja, da pride v oktobru regent Aleksan- der v Zagreb, kjer bo ostal nekaj dni, nakar bi odšel v Ljubljano.

Železniška zveza Trst—Odesa.
Zagrebski "Jutrarnji List" jav- lja iz Belgrada, da je angleška mi- sija v Trstu poslala svojega odpo- slanca v Ljubljano k slovenski po- krajinški vladi, da preko nje odo- ločno zahteva, da se čimprej uredi železniška zveza Trst—Odesa pre- ko Vinkovcev in Bukarešta. An- gleži potrebujejo direkten promet radi izvoza angleške industrije v Rusijo. Angleški zastopnik je iz- javil, da bo Angleška, ako se v kratkem prometne razmere v naši državi ne uredijo, prevzela upravo v svoje roke.

Poštni ravnatelj v Zagrebu.
Podpisan je ukaz o imenovanju v poštini službi. Za ravnatelja v Zagrebu je imenovan A. Meixner.

Pogreša se.
Katarina Šivic iz Brezja na Go- renjskem — poizveduje po svojem

VELIKANSKI ZRAKOPLOV, KI BO VOZIL MED FLORIDO IN KUBO.

GOLIATH AIRPLANE for FLORIDA-CUBA PASSENGER LINE

možu Lovrenca Šivic, ki je služil pri 17. pešpolku, 1. marškompaniji, bojna pošta 201. Zadržuje se je zglasno iz Galicije 26. avgusta 1914. Od tedaj ni o njem glasu.

Vrhniški zupan Tršar
se nahaja že nad 2 meseca v pro- siskovalnem zapora. Preiskava se je vršila početka pri deželnem sodišču v Ljubljani. Kasneje je bilo delegirano okrajno sodišče na Vrhniki, sedaj pa zopet deželno sodišče preiskuje. Kakor se čuje, prihajajo vsaki teden nove ano- nonne ovadbe. Pol Vrhnike je bila že zasllišano, a preiskava ne- vede do nobenega cilja.

Veliko obiskovalcev
je bilo na Brezjah v noči od 7. na 8. septembra. Z vozni jih še nikoli ni toliko prišlo. Konj je bilo krog 1000. Bohinjci so rekli: "Pri nas jih je bilo toliko samo enkrat v vojskineh času."

Prvi darovi za Kerkovo šolo.
Prvi dar za Kerkovo socialno- politično šolo je poslal Jožef Kranjc, kaplan v Črešnjevem pri Slov. Bistrici. Ker nima denarja, je podpisal zadolžnico za 1000 K. Uršula Zure iz Toplice pri Novem mestu je poslala 300 K. Uredniki "Slovenca" 150 kron in 5 lir.

Smrtna kosa.
V Dubrovniku je umrl kanalik Črnica v 75. letu starosti, v Splitu bivši deželni poslanec in zupan dr. Ivan Mangier in v Osijeku dr. Vladimir Kovačević, notar in biv- ši urednik "Narodne Obrane".

Nesreča.
Pri zidanju novega poslopja K. Poltaka na Vrhniki je dne 10. sep- tembra padel z odra kakih 6 m vi- soko 18letni Fran Možina. Težko se je poskoval na glavi ter na- hrbtu.

Nesramnost italjanskega karabi- nerja.
V četrtek 11. septembra popol- dne je dospel v Ljubljano v dveh delih nov begunski transport iz Trsta in ostalega zasledenega o- zenzlja. Prišlo je okoli 80 družin vočevoma jugoslovanskih držav- nih uslužbenecv. Ko je prvi vlak prevozil italjansko demarkacijsko črto tostran Logateca, so iz neka- terih vozov izvesili v znak veselja in pozdrava slovenske trobojnice. Neki karabinjer, ki je stal ob pro- giti tostran demarkacijske črte, je začel metati kamenje proti tro- bojnici, ki je visela na vozu v srednjem delu vlaka. En kamen je padel v en voz, ne da bi s kreči poskoval nikogar. Nato je ka- rabinjer pograbil lopato, ki je le- žala ob tiru, sklatil z njo troboj- nico, ki je visela na drugem vozu proti koncu vlaka, jo teptal na tleh z nogami, pljuval nanjo in jo sidnjice vrgel čez plot. Ko se je

vlak ustavil na jugoslovanski kon- trolni točki kakih 500 metrov bolj naprej, je šla deputacija begun- cev nazaj h karabinjerju, ki je še vedno stal tostran demarkacijske črte. Protestirala je proti njego- vemu ravnanju in proti žalitvi na- še trobojnice ter je zahtevala, naj se vrne zastava. Karabinjer se je izgovarjal, da tudi Jugoslovani odstranijo italjanske trikolore v Mariboru. Ko pa je deputacija konstatirala, da je bila slovenska trobojnica izvešana šele tostran demarkacijske črte na slovenskih tleh, ni znal karabinjer nič več iz- pricati svoje postopanje ter je sel- skat zastavo, da bi je vrnili, a je ni bilo več najti. Begunci, ki so bili priča temu neokasnemu in su- rovemu prizoru, so bili ogorčeni nad tem brezobzirnim činom ita- ljanskega karabinjerja in so s krepkimi besedami dali duška svojim čustvom napram besnemu italjanskemu neolikanu.

V laškem ujetništvu.
Posiljamo vsem prijateljem in znancem lepe pozdrave iz ujetni- štva: Franc Šubie, Viljem Kisek iz Radeč pri Zidanem mostu, Mar- tin Kmetič iz Radeč pri Zidanem mostu, Franc Kerin iz Leskoveca pri Krškem, Alojzij Butina iz Ban- jaloke, Jožef Starina iz Loke pri Črnomlju, Alojzij Sterk iz Brezja pri Rakci. Na veselo svidenje!

Otvoritev doma.
Iz Device Marije v Polju poro- čajo: V pondeljek 8. septembra, ra praznik, je bila pri nas otvori- tev prenovljenega društvenega doma z ljudsko veselico. Pred društvenim domom so stali mlaji s pozdravnim napisom in ovenča- ni z vencii. Ljudstva je bilo na veselici veliko. Pohvalno moremo omeniti orlovsko godbo, ki je se- daj po vojni človeka in že prav dobro napreduje. Pevski zbor je prav dober in tudi saljivi prizori so ugajali vsem navzočim.

Javna graja.
"Slovenec" piše: Po ljublan- skih ulicah in četrtičih gre zepet v evet "blažena" nemščina. Dvo- mnil bi, če so to pristni Nemci — Na grajski osojnini sta dve pareci, kjer gospodar ni dal pokesiti ne trave, ne otave, ki je vzpod- rastla. Ali bi ne bilo bolje, da bi se dalo vse to na ponudbo reve- žem. Ki morda vzd-žujejo revno kozo, da imajo vsaj za otroke mleko doma!

Civilni komisar za Prekmurje
dr. Lajncič se je 6. sept. preselil s svojim uradem v Mursko Soboto.

Izgon tujcev iz Osjeka.
Mestni zastop je sklenil, da v svrhu zmanjšanja stanovanske bede izžene iz mesta vse tujce, ki nimajo v Osijeku nujnih opravkov.

FOJASNILO
Kadar rabite ure ali kake druge klatnine ali prave trpečne glasne Columbia gramofone in krajske plo- šče obrnite se na vašega rojaka IVAN PAJK, 24 MAIN STREET, CONEMAUGH, Pa. Dobili boste pošteno blago in se ne boste kazali za vaš denar.

PIŠITE MU PO OKNIK.

Proti nacionalističnim pustolovčinam

Pot tem naslovom prinaša časopis "Il Secolo" v uvodniku zanimiva, v jugoslovanskih kro- gih seer že dokazana razkritja o zavratnem rovarstvu in gotovih vojaških in političnih krogih proti Jugoslaviji in o delovanju gotovih oficijelnih italjanskih misij. Pravi med drugim:

—Med vestmi, ki smo jih bra- li te dni, nahajamo ono o preselit- vi na Reko celega informacijske- ga urada, ki je posloval pri arma- di dizlocirani ob demarkacijski črti. Imena nameščencev tega urada, ki čitamo v reških objavah ne dopuščajo o stvari nobenega dvoma. Ne memo torej prezreti, kako mnenje je vladalo pri tej ar- madi o rešitvi jadranskega vpra- šanja.

Neki polkovnik, ki se je že iz- kazal v vojni službi za domovino, se je odkrito bavil po premirju z načrtom, da bi se v danem tren- utku moralo podpirati in izkori- štati eventualni hrvaški upor pro- ti Srbiji, tudi če bi se imelo v to svrhu stopiti v stik z boljševiski. Zazeljeni upor bi moral najti svo- jega podlago na katolicizmu, na se- ljakih, na separatizmu, torej na elementih, ki se bumijo proti Sr- biji s pretvezo federalizma, ki pa so bili najbolj naklonjeni staremu habsburskemu režimu.

Pomagavši upornikom, bi bili po tem načrtu dospeli Italijani na Hrvaško kot prijatelji in bi tam ostali v svrhu ... zaključne re- šitve jadranskega vprašanja.

Da so se gotovi elementi bavili dolgo časa s takim načrtom, do- stavlja "Secolo", se ne bo zdelo čudno onim, ki poznajo napačno in zgrešeno postopanje italijan- skih vojaških misij tekom premir- ja v bivšem habsburskem ozem- lju. Da se sedaj segrevajo fanta- zije nekaterih, ki so se preselili na Reko, da sledijo D'Annunzi- ju, je jasna stvar.

Jasno pa je tudi, da če bi se začelo izvajati take načrte, bi to dovedlo do novih konfliktov, ki niso Italiji dobrodošli. Zato bi se zdel logičen in pravičen poziv min. predsednika Nitti'ja na mo- drost in previdnost italjanskih vojakov, kmetov in delavcev.

Italija si želi miru, odklanja pa pustolovšine nacionalizma. "Corriere della Sera" prinaša o kronskem svetu v Rimu sledeč:

—Vest o sklicanju kronskega sveta — četudi se pravzaprav ne more govoriti o pravem kronskem svetu, ker niso bili pozvani tudi načelniki strank — je napravil v Montecitorio največji vtis. Gre za dogodek, kateremu je pripisati največjo važnost. Naglašajo danes v Montecitorio, da niti za odloči- tev tako velike važnosti, kakor- šna je bila napoveč vojne, ni držala vlada potrebnim, nastopiti to izredno pot.

Prijatelji vlade omenjajo, da je hotela vlada v tako težkem tren- utku, kakor je sedanji, prepreči delitev duhov, kar bi bilo ne- varno za ustroj države. Opozici- onalci pa so ostro grajali sklica- nje kronskega sveta, ker smatra- jo to kot pretvezo ministrskega predsednika, da se utegne svoji odgovornosti.

Vendar se ugotavlja, da izhaja ta misel od Tiffonije in od Nitti- ja. Z druge strani so ukrepi, ki jih mora vlada storiti, take važno- sti, da je v intervju razjede letiti

Razno

Koliko je brezposelnih v Evropi?
Nezaposlenost je splošni pojav celega sveta. Ob nezaposlenosti silno trpe že itak izmozgani de- lavski sloji. Nezaposlenost je tako v razvitih kot nerazvitih državah zelo velika.

Na Francoskem so se to leto po- javile in se do nadalj vedno pogo- steje ponavljajo številne stavke, in veliki francoski list "Journal des Debats" ima za te stavke stal- no rubriko. — Angleški list The Times pa je v nekem članku, kjer razpravlja o ekonomskem položa- ju, konstatiral, da je v Evropi o- koli 15 milijonov družin, ki dobi- vajo brezposelne podpore. Mogoče je v tem malo pretiraval, utajiti se pa ne da, da postaja brezposel- nost eden najhujših in najnevar- nejših problemov sedanjega časa.

Delavci v Indiji so izvojevali zmagu.
Velika stavka delavcev v 86 bombaževih tovarnah, ki je traja- la tri tedne, je končana z zmago stavkarjev. Delodajalci se po na- svetu guvernerja v Bombayu po- višali delavcem plačo za 20 odst. in delavci dobe zraven tega še na gradlo po 20 rupirjev.

Jugoslovanska trgovska morna- rica.
Vrše se pogajanja, da se vsa tr- govaska mornarica, ki se delona- nahaja v rokah Italijanov in je last raznih jugosl. parobrodnih družb, vrne tem družbam. Toza- delavno intervencijo je zvela v svo- je roke Amerika.

Letalska zveza med Parizom in Prago je bila
otvorjena te dni. Poštno letalo leta čez Moguncijo in Verdun, ki sta etapni mesti, v Pariz. Zveza bo najbrž pravilna.

Slovo
Pred odhodom v staro domovi- no pozdravim moje prijatelje ši- rom Amerike posebno Jožeta Do- lenca in njegovo družino, Martina Korosca v Ralphstonu, Pa., Matijo Mrak v Carlinville, Ill., Antona Bredie in Johna Fonda v Ran- d-lphu, Pa. Toplo pripravim vsa- kemu rojaku trdke Fr. Sakser, ker tam je vsak tečno in dobro postrežen — Alojzij Cvclfer.

Pred odhodom v staro domovi- no pozdravim vse znance in prij- atelje širom Amerike posebno pa svoje nevesto in otroke ter Louis Bovec in njegovo soproga. Lepa hvala, ker ste me spremili na ko- ledvor. — Frank Žužek.

Predno odplujem iz New Yorka proti stari domovini, pozdravljam še enkrat brate in sestro ter njih družine v Hibbingu, Minn., kakor tudi vse prijatelje in znance širom Amerike ter jim klisem: Na ve- selo svidenje v Jugoslaviji! Z Bo- gom! — Jos. Dolinar iz Trboj pri Smledniku.

Vseučilišče v Ljubljani

16. julija 1919 je bil zgodovin- sko važen dan za nas, ker je Na- rodno Predstavništvo sprejelo v drugem branju zakonski predlog, predložen od ministra prosvete Ljube Davidoviča, da se že v je- seni otvori v Ljubljani polno vse- učilišče. Ker je po dogovoru slo- venskih stran k v Ljubljani po- verjenik šolstva član ljudske stranke in je torej prevzel doiz- nost, preskrbeti potrebn podatke ministru, dopoveduje "Slovenec" javnosti, kakor da je ta stranka izvevala vseučilišče ljubljansko. Rešnici na ljubo mora se povda- riti, da je ustanovitev delo celo- kupnega troimenega naroda. Srb- ske strank brez razlike so tu po- svedočile pravo razumevanje svo- je vloge v ljudskem zastopstvu, tudi hrvaške stranke so nas pod- pirale složno. Nočemo čez mero povdarjati, da je minister prosvete Davidovič član demokratske zajednice. — Govornik ljudske stranke Sušnik je v zbornici iz- javil, da se je temu članu demo- kratske stranke zahvaliti za vse- učilišče. Ker smo dolžni našim pooblastiteljem zaradi ugleda stranke pokazati, ali kaj delamo ali ne, dolžni smo to tu povdariti. Minister Davidovič ni imel lahke naloge. Izvršil je pa nalo- go zelo častno in si v celem na- rodu postavil časten pomnik. Ve- mo tudi, da bode imel glede bo- dočnosti še ogromno delo. Demo- kratska stranka je kako en mož vložila svojo odločilno moč v pri- log vseučilišču in seveda polno- številno glasovala v obeh branjih za vseučilišče. Le energičnemu de- lovanju slovenskih članov demo- kratske stranke je pripisati, da je v tako kratkem času in pravo- časno predloga prodira v ministr- stvu in v predstavnstvu. Če so pri prvem branju nekateri člani manjkali, imeli so to svrhu do- volenje kluba, ker so vršili važno nalogo, da so poročali na glavnem zboru stranke v Ljubljani svojim zaupnikom. Dnevni red v pred- stavnstvu nikakor niti približno ni v naprej določiti in se ne da vsak hip poljubno preložiti. Zato so pa namestovali odsotne poslan- ce drugi poslanci stranke, katera se čuti kot enotna. Pri naših raz- merah se ni čuditi, če "Slovenec" tudi v tem slučaju sumniči. Kri- vično je pa to vendar in se mora povedati. Povedati se mora tudi, da je govornik demokratske stran- ke dr. Puc žel burno odobravan- je, ko je izjavil, da vidimo v ljubljanskem vseučilišču vseučil- šče nedeljenega naroda Srbov, Hrvatov in Slovencev ne samo Slo- vencev. Le za tako vseučilišče se zedinilo narodno predstavništvo, kot tako ima bodočnost.

Resno besedo nam je ob ti pri- liki nasloviti na našo mladino in narod. Omogočeno je naš sloven- ski veji naroda pripraviti pre- porod mlade države, če naša ml- adina izkoristi v polni meri do- loženo vseučilišče. Kdor vidi, kako zelo manjka na vseh poljih uprave, v gospodarstvu in v šol- stvu prvotnih sil, mora rotiti ml- adino, naj ne bode površna, naj si nabere najtemeljitejšega znanja. Ne za slovenske pokrajine, ki so istotako kakor drugi kraji drža-

sodelovanja vseh konstitucional- nih politikov.

Jadransko vprašanje, ki je bilo do pred nekaj dnevi predsvet- mednarodne važnosti, je edino predmet javnega zanimanja v de- želi in je našlo globok odmev v vojski in v mronarici. Vlada torej ne more več zasledovati politiko čakanja, nego mora nastopiti po- dejanj.

Minister za zunanje zadeve Tit- toni se je vrnil v Itaijo v nadi, da bo dogovor, sklenjen s Francijo in Anglijo, našel takojšnje odobre- nje s strani Wilsona, dočim ni do- sedaj dospel na Consulto še noben odgovor. Da izgleda celo, da bo treba še dokaj čakati na Wilsonov odgovor. Kakor torej vse kaže, bo Tiffoni v kronskem svetu zahtev- val od tam zbranih odličnih poli- tikov, naj povejo svoje mnenje glede poti, ki naj se ima zasle- dovati. Najbrže bo ministrski pre- sednik Nitti' izjavil, da je priprav- ljen prepustiti svoje mesto drug- mu, ki se ga bo smatralo bolj pri- pravljeno, da reši sedanjo krizo.

ve v tem oziru bolj zanemarjeno nego se damo hvaliti od marsika- tere strani ter v svoji samoljub- nosti sami vrtujemo, tudi za o- stalo državo naj bode ljubljansko vseučilišče vir pravega napredka. Ne bodi mu smoter preskrba kru- ha, ki dandanes pri absolutnih vsenčilišču ni baš sijajen, vseučil- šče in mladina imej pred očii vi- šji smoter, da bode vse, kar narod iz vseučilišča dobi, popolno po značaju in znanju. Koliko stotiso- čakov gre danes državi in nara- du v izgubo vsled naše nemelji- vosti in indolence! In koliko je moralne izgube! Bodočnost bode pokazala, ali smo dobroto vseučil- šča znali ceniti in naj bi nam iz- dala častno spričevalo.

(Sl. N.)

GOZDNI ROMAR

FRANCOSKI SPISAL GABRIEL FERREY.

Na "Glas Naroda" prevedel G. P.

59 (Nadaljevanje.)

Fabian je sprožil Ker pa je bil njegov strel manj gotov ter je njegova puška tudi manj daleč nesla, je Indijance, katerega je meril, le zakričal, a ni padel. Par pšice je priletelo na Bois-Rose-ja, ki pa jih je odbil s kopitom svoje puške. Ko je stopil na breg, je imel Pepe svojo puško že zopet nabasano ter je bil pripravljen vnovič streljati. Indijanci so se za trenutek pomislili in ta čas je porabil Kanadee za to, da je naložil Gayferosa na svoj hrbet.

Nesrečnej se je tesno oprjel ramen velikana, a je bil toliko previden, da ni motil kretanj rok Kanadee, ki je šel ritenski naza, proti otoku. Le enkrat je zapela puška Kanadee in Indijance je odgovoril na strel s srčnim krikom. Umikanje tega leva je vzdihilo rešpekti pri Indijancih in par minut pozneje je položil Bois-Rose nesrečnega, skoro nezavestnega Gayferosa na tla otoka.

— Trije so nesposobni za boj, — je rekel Bois-Rose. — Imeli bomo premirje par minut. Vidiš Fabian, kako pametno je zaporedno streljanje? Ti roparji imajo dosti za nekaj časa. Pri svojem prvem nastopu si se precej dobro obnesel ter jamčim, da boš nekdo še dober strelce, ko boš imel tako Kentucky puško kot jih imava midva.

Trenutni uspeh, katerega je dosegel, je očitno pregnal temne misli iz glave Kanadee. Obrnil se je proti Gayferosu, ki je nalahno stokal ter mu rekel:

— Žalilob, smo prišli prepozno, da rešimo vašo kožo na glavi, češko moj. Le pomirite se. To ni nič nevarnega. Poznam veliko prijateljev, ki so v prav takem položaju kot vi, a se raditega prav tako dobro pravitijo. Človek se stedi pri tem, kajti ni mu treba strichi si las. Življenje je za trenutek rešeno, to je glavna stvar in sedaj hočemo poskusiti, da ga rešimo še za naprej.

S pomočjo par kosov iz obleke Gayferosa je napravil nato obvezo iz stisnjenih in z vodo prepojenih listov vrbe. Ko je bila obveza gotova, ni bilo več zapaziti velikanske rane.

— Vidiš, — je rekel Kanadee, ki se je še vedno veselil misli, da bo obdržal Fabijana pri sebi, — ti se moraš seznaniti z navadami in strahom ter z običaji Indijancev. Ti tolovaji, ki so na stroške tvojih svojih ljudi izvedeli, kakve vrste ljudje smo, so se sedaj umaknili, so se sedaj umaknili, da poskusijo z zvijačo to, česar niso mogli dočeti s silo. Vidiš, kako mirno je sedaj po takem vrišču.

V resnici je postala stepa zopet mirna in tiha. Zahajajoče soln ce je že pričelo živahnije barvati vodo reke.

— Kaj meniš, Pepe, sedaj jih je še sedemnajst, — je dostavil Kanadee z glasom navnega zadovoljstva.

— Če bi jih bilo še sedemnajst, — je rekel Pepe, — potem ne dvomim, da jih premoremo. Kaj pa, če bodo dobili ojačenja?... — To moramo sprejeti nase. To je sicer strašen izgled, a naše življenje je v božjih rokah, — je rekel Kanadee, katerega so se zopet lotile skrbi za Fabijana.

— Reet, prijatelj, — je nato nagovoril Gayferosa — Ti prihajaš najbrž iz tabora Don Štefana?

— Ali ga poznate? — je vprašal ranjeni s slabim glasom.

— Da. Zakaj pa ste se odstranili tako daleč iz svojega taborišča?

Ranjence je povlekal, da se je napolil na povelje Don Štefana, da najde izgubljenega voditelja, da pa se je sam izgubil ter se po nesreči sestri z Indijanci, ki so lovili divje konje.

— Kako je ime temu voditelju? — je vprašal Fabian.

— Kušije.

Fabijan je izmerjal z Bois-Rosejem pogled sporazuma.

— Da, — je rekel lovec, — vsa znamenja kažejo, da je tvoj sum proti temu vragu z belo kožo utemeljen in da v resnici vodi ekspedicio v Zlato dohino. Ali ne bomo v njegovi neposredni bližini, če bomo usli tem indijanskim psom? Kakorhitro bomo dospeli tja kaj, bomo česegli svoj cilj in čeprav bi jih bilo sto proti nam.

To je rekel natko v uho Fabijanu.

— Le še nekaj, — je rekel Kanadee proti ranjencu, — in potem boste imeli mir. Koliko ljudi ima Don Štefan pri sebi?

— Nekako šestdeset, — je odvrnil Gayferos.

Kanadee je nato obnovil obvezo in nesrečni človek, katerega je zelo slabila izguba krvi, je padel v smrti podobno spanje.

— Sedaj pa hočemo misliti na svoj lastni položaj, — je rekel Kanadee, — in napravili bomo okop, ki se bo boljše ustavljal kroglijam ali pšicam kot pa ta ograja bičevja. Ali sta pogledala, koliko pušk imajo Indijanci?

— Sederi, če se ne motim, — je odvrnil prejšnji mejni stražnik.

— Torej jih je med njimi sedem, katerih se nam ni treba bati. Ti psi nas ne morejo napasti niti z leve, niti z desne strani, ker morajo slediti pri tem reki. Vsled tega se moramo pripraviti na napad z obeh bregov, kajti gotovo bodo šli preko reke, da nas vzamejo med dva ognja.

Nasprotni breg je bil porasel z močnim drevjem, dočim je raslo na strani, na kateri bi Indijanci najbrž pričeli z napadom, le bičevje.

Kanadee se je lotil nato dela ter kmalu zgradil na strani, ki je bila najbolj ogrožena, precej močno steno, ki bi lahko ustavila marsikatero kroglijo.

— Vidiš, Fabian, — je rekel Bois-Rose, — za to steno boš le žel prav tako varno kot v trdnjavi, zgrajeni iz kamena. Izpostavljati bi bil le kroglijam, katere bi Indijanci poslali z vršičev dreves. Jaz ja bom pazil na to, da ne bo prišel noben teh vragov tako vi soko.

Kanadee si je veselo mel roki, kajti veselilo ga je, da je zgradil med Fabinom in smrtjo precej povoljno ograjo.

— Ali si zapazil, Pepe, — je rekel Bois-Rose, — kako se je vsaki pot, ko sva slučajno odtrgati kako vejo, stresel celi otok do svojih temeljev?

— Da, — je odvrnil Pepe. — Bilo je tako kot da se hoče odtrgati s svojega mesta ter odplavati po reki navzdol.

Oba lovec pa sta čutila, da je prišel trenutek nevarnosti, da je konec premirja in da je pričakovati dolgega in obupnega boja na življenje in smrt.

Kanadee je vsled tega priporočil svojima tovarišema, naj varčujeta z municijo ter prav posebno naročil Fabijanu, naj bolj pazno meri. Nato je podal Pepetu roko ter nežno objel Fabijana. Po tem tributu človeške slabosti se je podal vsak na določeno mesto in sicer z ravnodušnostjo, katere bi bil lahko vesel vsak Indijanec.

Poteklo je par trenutkov, tekom katerih je bilo čuti le dihanje ranjenca ter žuborene reke.

Površina vode, vršiči dreves ob bregu in skupine bičevja, — nobena stvar ni užla pozornosti lovecev, kajti prihajala je noč z vsemi svojimi grozotami.

(Dalje prihodnjic.)

HENRY J. SCHNITZER STATE BANK

ENA NAJSTAREJŠIH BANK, KI STOJI POD STALNO DRŽAVNO KONTROLO

RAZPOŠILJA DENAR NA VSE KRAJE S POLNO GARANCIJO

PRODAJA VOZNE LISTKE ZA VSE ČRTE PO ORIGINALNI CENI

IZVRŠUJE VSE ZADEVE V STAREM KRAJU

Ki želi potovati v staro domovino, ki želi poslati denar ali kateri drugo opravilo katerokoli zadevo v stari domovini, naj se obrnejo na našo banko, ki služi svojim rojakom že preko 25 let v popolno zadovoljstvo, poštno in sigurno.

VSESTRANSKA NAVODILA IN POJASNILA dobi vsakdo takoj v materinskem jeziku.

Henry J. Schnitzer State Bank

141 Washington Street New York, N. Y.

Okrožne organizacije J. R. Z.

Št. I. v Lawrence, Pa., tajnik Bartol Yerant, box 287, Alliquippa, Pa. Število krajevnih organizacij —

Št. II. Johnstown-Conemaugh, Pa., tajnik Louis Krašna, box 218, Conemaugh, Pa. Število podrejenih organizacij —

Št. III. Gross, Kansas, tajnik Anton Šuler, box 10, Gross Kansas. Število podrejenih krajevnih organizacij 6.

Št. IV. Cleveland, Ohio, tajnik Jos. Skuk, 1101 E. 63rd St., Cleveland, Ohio. Število podrejenih organizacij —

Št. V. Herminie, Pa. tajnik Anton Zornik, Herminie, Pa. Število podrejenih krajevnih organizacij 5.

Št. V. Chicago, Ill., tajnik Frank Zaitz, 2124 S. Crawford Ave., Chicago, Ill., obsega zvezo 13 podpornih društev in 2 ok. org.

Krajevne organizacije J. R. Z.

Št. 1. Chicago, tajnik Ivan Čemažar, 2062 W. 23rd St.

Št. 2. Cleveland, Ohio, Josip Skuk, tajnik 1101 E. 63rd St.

Št. 3. Ely, Minn., tajnik Frank Jeran, box 432; zveza 6 društev in posamezno članstvo drugih društev.

Št. 4. Milwaukee, Wis., tajnik Frank Puncer, 477 - 53rd St., West Allis, Wis.

Št. 5. La Salle, Ill., tajnik John Vogrich, box 290 La Salle, Ill.

Št. 6. Herminie, Pa., tajnik Anton Zornik, Herminie, Pa.

Št. 7. (ženska) Chicago, Ill., tajnica Minka Aleš, 2124 S. Crawford.

Št. 8. (ženska) Cleveland, Ohio, tajnica Mary Grill 1417 E. 53 St.

Št. 9. (ženska) Collinwood, Ohio, tajnica Josefina Birtich, 1700 So. Waterloo Road, Collinwood, Ohio.

Št. 10. Newburg, Ohio, A. Križmančič 8101 Grand Division Ave., Newburg, Ohio.

Št. 11. Detroit, Mich., tajnik A. Semrov 359 Hendrie Ave., Detroit

Št. 12. (Hrv.) Detroit, Mich., tajnik Milan Polovina, 387 Ferry St., Detroit, Mich.

Št. 13. Lorain, O., tajnik Juhon Brus, 3222 Globe Ave., Lorain, Ohio.

Št. 14. Waukegan, Ill., tajnik M. Judnich box 92, Waukegan, Ill.

Št. 15. Lloydell, Pa., tajnik F. Heršič box 24, Lloydell, Pa.

Št. 16. Staunton, Ill., tajnik Ch. Žakelj, box 13, Staunton, Ill.

Št. 17. Collinwood, Ohio, tajnik G. M. Kabay, 16206 Huntmere Ave., Collinwood, Ohio.

Št. 18. Girard, Ohio, tajnik A. Aržiček, 972 State St., Girard, O.

Št. 20. Glencoe, O. tajnik S. Rebel, box 5, Glencoe, Ohio.

Št. 21. Eveleth, Minn., tajnik J. A. Ambrožič, 418 Pierce St., Eveleth, Minn.

Št. 22. Walsenburg, Pa., tajnik J. Cesar, box 253, Walsenburg, Pa.

Št. 23. Sublet, Wyo., tajnik M. Selan, box 146 Sublet, Wyo.

Št. 24. St. Louis, Mo. tajnik P. Žvanut, 5323 Reber Pl., St. Louis

Št. 25. So. Bethlehem, Pa., tajnik G. Lavrič, 606 Central St.

Št. 26. Sheboygan, Wis., tajnik Frank Sepich 1127 So. 11 St.

Št. 27. Export, Pa. tajnik Joe Britz, SR, box 322, Export, Pa.

Št. 28. Little Falls, N. Y. tajnik M. Gorinšek box 439, Little Falls.

Št. 29. Kenosha, Wis. tajnik A. Jurca 507 Hansen St., Kenosha, Wis.

Št. 30. Camp Shumway, Colo., tajnik A. Lipich, Camp Shumway.

Št. 31. Kokomo, Ind., tajnik J. Fohn, 2015 N. Morris St.

Št. 32. Indianapolis, Ind. tajnik V. Batic, 932 Arnolda Ave.

Št. 33. Euclid, Ohio, tajnik V. F. Koller, Cut Rd. Vine St.

Št. 34. Dunlo, Pa., tajnik L. Baudek, box 304, Dunlo, Pa.

Št. 35. Winterquarters, Utah, tajnik F. Markoshek, Lox 57, Winter quarters, Utah.

Št. 35. South Fork, Pa. tajnik A. Glavan, box 522, So. Fork, Pa.

Št. 37. Trommald, Pa. tajnik Fr. Lapan, box 274, Trommald, Pa.

Št. 38. Forest City, Pa., tajnik J. Čebular box 156, Vandling, Pa.

Št. 39. Aurora, Ill. tajnik J. Blažič, RR No. 4, box 75 Aurora, Ill.

Št. 40. Murray, Utah, tajnik Mike Žugelj RR No. 5, box 165 D, Murray, Utah.

Št. 42. Virden, Ill. tajnik J. Volkar, box 943, Virden, Ill.

Št. 43. New Duluth, Minn., tajnik J. Debelak, 1329 W. 99th St., New Duluth, Minn.

Št. 44. East Palestine, Ohio, tajnik J. Istenič 437 E. Martin St.

Št. 45. Frankfort Heights, Ill., tajnik J. Strukelj, box 543.

Št. 45. Smithdale, Pa. tajnik Joe Slapnik, box 21, Smithdale, Pa.

Št. 47. Pullman, Ill., tajnik F. Trsar, 11250 Stephenson Ave.

Št. 48. Barborton, Ohio, tajnik F. Poje, 807 W. Tuscarava Ave.

Št. 49. Farrel, Pa., tajnik A. Simičič, box 667, Farrel, Pa.

Št. 50. Dubuque, Iowa, tajnik A. Slabe, Dubuque College.

Št. 51. (Hrv.) Dunlo, Pa., tajnik Jos. Kirčinčič, box 373, Dunlo, Pa.

Št. 52. Buena Vista, Pa. tajnik N. Triller, box 93.

Št. 53. Peoria, Ill. tajnik M. Papič, 314 Easton Ave., Peoria, Ill.

Št. 54. New York, N. Y. tajnik L. Muc, 29 Moujer St., Brooklyn, NY

Št. 55. Miners Mills, Pa. tajnik J. Mihelič 95 W. Thomas St.

Št. 57. Groca, Kan. tajnik F. Homar, box 95.

Št. 58. Yale, Kan. tajnik J. Čokej RR No. 8, Pittsburg, Kan.

Št. 59. Franklin, Kan. tajnik L. Karlinger, R No. 4, bx 86, Girard Kansas.

Št. 60. Frontenac, Kan. tajnik F. Erzožnik, box 410.

Št. 61. Ringo, Kan. tajnik J. Brizg, box 173.

Št. 62. Breezy Hill, Kan. tajnik J. Homee, R No. 2, box 160, Mulberry, Kansas.

Št. 63. W. Newton, Pa., tajnik J. Langerholc, R No. 2, box 74.

Št. 64. Bridgeport, Ohio, tajnik M. Kos, RR No. 2, Lcx F.

Št. 65. Somerset, Colo. tajnik M. Kruly, box 147.

Št. 66. (ženska) Detroit, Mich., tajnica Helen E. Grile, 938 Russel St.

Št. 67. Yukon, Pa. tajnik F. Kovach, box M4.

Št. 68. Carlinville, Pa. tajnik J. Pogačnik box 824.

Št. 69. Baltic, Mich. tajnik I. Čotič box G.

Št. 70. Irwin, Pa. tajnik A. Bachar, R No. 3, box 105.

Št. 71. Imperial, Pa. tajnik Fr. Troha, box 94.

Št. 72. Springfield, Ill. tajnik Jernej Urh, 330 W. Calhoun Ave.

Št. 73. Joliet, Ill. tajnik Val. Pirc, 319 Moen Ave.

Št. 74. Willock, Pa. F. Dolinar, box 112, Willock, Pa.

Št. 75. Auburn, Ill. J. Erjavec, box 78, Auburn, Ill.

Št. 76. Oregon City, Ore. Josip Šetina, 1702 - 16th St.

Št. 77. Jenny Lind, Ark. tajnik Frank Grile, box 107.

Št. 78. Reading, Pa. Frank Špearh 381 N. River St.

Št. 79. Rock Springs, Wyo. John Dolinar, box 549.

Št. 80. Joe Chernach, Diamondville, Wyo., box 26.

Št. 81. Claridge, Pa. tajnik Anton Semrov box 884.

Št. 82. Broughton, Pa. tajnik Frank Demiar, box 308.

Phelps Črta

Direktno potovanje na Grško ali na Trst.

Cosulich črta parnik Argentina — zgodaj v novembru.

Nek ameriški parnik — v prvi polovici novembra.

Nek ameriški parnik — v drugi polovici novembra.

Parniki odplujejo s pomola 7 ob vznožju 41. ulice, South Brooklyn.

Za cene in druge informacije vprašajte pri:

PHELPS BROS. & CO.

17 Battery Pl. New York.

Phelps Črta parnik Argentina — zgodaj v novembru.

Nek ameriški parnik — v prvi polovici novembra.

Nek ameriški parnik — v drugi polovici novembra.

Parniki odplujejo s pomola 7 ob vznožju 41. ulice, South Brooklyn.

Za cene in druge informacije vprašajte pri:

PHELPS BROS. & CO.

17 Battery Pl. New York.

Phelps Črta parnik Argentina — zgodaj v novembru.

Nek ameriški parnik — v prvi polovici novembra.

Nek ameriški parnik — v drugi polovici novembra.

Parniki odplujejo s pomola 7 ob vznožju 41. ulice, South Brooklyn.

Za cene in druge informacije vprašajte pri:

PHELPS BROS. & CO.

17 Battery Pl. New York.

Phelps Črta parnik Argentina — zgodaj v novembru.

Nek ameriški parnik — v prvi polovici novembra.

Nek ameriški parnik — v drugi polovici novembra.

Parniki odplujejo s pomola 7 ob vznožju 41. ulice, South Brooklyn.

Za cene in druge informacije vprašajte pri:

PHELPS BROS. & CO.

17 Battery Pl. New York.

Phelps Črta parnik Argentina — zgodaj v novembru.

Nek ameriški parnik — v prvi polovici novembra.

Nek ameriški parnik — v drugi polovici novembra.

Parniki odplujejo s pomola 7 ob vznožju 41. ulice, South Brooklyn.

Za cene in druge informacije vprašajte pri:

PHELPS BROS. & CO.

17 Battery Pl. New York.

Phelps Črta parnik Argentina — zgodaj v novembru.

Nek ameriški parnik — v prvi polovici novembra.

Nek ameriški parnik — v drugi polovici novembra.

Parniki odplujejo s pomola 7 ob vznožju 41. ulice, South Brooklyn.

Za cene in druge informacije vprašajte pri:

PHELPS BROS. & CO.

17 Battery Pl. New York.

Phelps Črta parnik Argentina — zgodaj v novembru.

Nek ameriški parnik — v prvi polovici novembra.

Nek ameriški parnik — v drugi polovici novembra.

Parniki odplujejo s pomola 7 ob vznožju 41. ulice, South Brooklyn.

Za cene in druge informacije vprašajte pri:

PHELPS BROS. & CO.

17 Battery Pl. New York.

Phelps Črta parnik Argentina — zgodaj v novembru.

Nek ameriški parnik — v prvi polovici novembra.

Nek ameriški parnik — v drugi polovici novembra.

Parniki odplujejo s pomola 7 ob vznožju 41. ulice, South Brooklyn.

Za cene in druge informacije vprašajte pri:

PHELPS BROS. & CO.

17 Battery Pl. New York.